

การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของ
นักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

เยาวภา ชมดวงจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ในเดือน ปี... 23 มี.ย. 2552

ลงทะเบียน..... 00219873 ★

ขอเรียกหนังสือ

๑๖

372/2

ย5447

2550

ด.2

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

2550

A STUDY OF THE STATUS PARENT'S ROLE TO SUPPORT LEARNING OF
STUDENTS IN THE EDUCATIONAL INSTITUTES OF KLONGCHAREUNRAJ
SCHOOL UNDER THE OFFICE OF SAMUTPRAKAN
EDUCATIONAL SERVICE AREA ZONE 2

YAOWAPA CHOMDAUNGCHUN

This research is a part of the study under the curriculum of Master of Education
Program in Educational Administration

2007

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน
โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

โดย เยวภา ชมดวงจันทร์

สาขา การบริหารการศึกษา

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ (แผน ข) รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์
กรรมการ ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ (แผน ข) ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

.....ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (แผน ข)

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล)

..... กรรมการ
(ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง)

..... กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

เยาวภา ชมดวงจันทร์. (2550). การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 วิทยานิพนธ์ (แผน ข) ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์, ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 596 คน ทำการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970:607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างรวมจำนวน 290 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบ ลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 40 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัย พบว่า บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านการด้านการอบรมเด็กเตือนยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล/ กำลังใจ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการช่วยเหลือแนะนำในการหาความรู้

Yaowapa Chomdaungchun. (2007). A Study of status parents'role to support learning of students in the Educational institutes of Kloungchareunraj school. Under the office of Samutprakan Educational Service Area Zone 2. Master of Education. Bangkok : Graduate School of Bansomdejchaophaya Rajabhat University. Advisors : Assoc. Prof. Manee Hemthanon , Dr. Nongluk Rueanthong.

The objective of this research was to Study of status parents'role to support learning of students in the Educational institutes of Kloungchareunraj school. Under the office of Samutprakan Educational Service Area Zone 2. The population of this study were 596 parents from this school. The instrument used in the study was a questionnaire with 5 scale-levels The statistics in analyzing the data were frequency ,percentage, mean and standard deviation.

The results of the research found that the status parents'role to support learning of students in the Educational institutes of Kloungchareunraj school. Under the office of Samutprakan Educational Service Area Zone 2 was found to be at high level in all four as follows : aspect of leading or surveying the desirability , A branch of Knowledge Paying attention in training, praising and encouraging students by giving rewards. The relationship among family members. Giving education and portions of additional knowledge.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) เรื่อง บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการเขต 2 ครั้งนี้สำเร็จ ลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดีจาก ดร.นิวัตต์ น้อยมณี รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์ ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล ที่ให้ความกรุณาเมตตา สละเวลา ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการดำเนินการวิจัยจนเป็นผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (แผน ข) จากมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ประสบการณ์ที่เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ ประกอบด้วย นายจำลอง น้อยวานิช ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ นายสุพร เมฆแดง ผู้อำนวยการโรงเรียนสุเหร่าบ้านไร่ นายอดุลย์ รื่นเริง ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบางกะอี่ ขอขอบพระคุณผู้ปกครองโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ ผู้ให้ข้อมูลในการทำวิจัย ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอโน้มระลึกถึงพระคุณอันสูงสุดของคุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้การอบรมสั่งสอน ปลูกฝังความใฝ่รู้ในการศึกษา พร้อมทั้งให้กำลังใจ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนถ่ายทอดความรู้ ช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุน ขอขอบคุณ นายอดุลย์ รื่นเริง และทุกท่านที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงองค์ความรู้และเอกสารเพื่อนำมาประกอบเป็นวิทยานิพนธ์ (แผน ข) เล่มนี้ ขอขอบคุณ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ทุกท่านที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือกันตลอดมา

เยาวภา ชมดวงจันทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
ประกาศศัญญาการ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการทำวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว.....	6
การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	23
บริบทโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
บทที่ 4 กาวเคราะห์ข้อมูล.....	61
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	62
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน.....	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73*
สรุปผลการวิจัย.....	73
อภิปรายผลการวิจัย.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	82
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	83
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	87
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตใช้เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	94
ภาคผนวก ง หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	96
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	98

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตารางแสดงร้อยละ จำนวน เกี่ยวกับสภาพผู้ตอบแบบสอบถาม.....	62
2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้ปกครองในการ..... ส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ จำแนกรายด้าน	64
3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้ปกครองในการ..... ส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ ด้านการวิชาการ	65
4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้ปกครองในการ..... ส่งเสริมการศึกษา ของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ ด้านการ ช่วยเหลือแนะนำในการหาความรู้.....	67
5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้ปกครองในการ ส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว.....	69
6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้ปกครองในการ ส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ ด้านการอบรม ตักเตือนยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล / กำลั้งใจ.....	71

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 ระบบโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน.....	37

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันและอนาคตจะเป็นโลกแห่งการเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศ คุณภาพของคนเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดในเชิงความได้เปรียบในการแข่งขัน เพื่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้านทุกประเทศในโลกเริ่มตระหนักดีว่าคุณภาพของทรัพยากรบุคคล ตามด้วยเทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างขีดความสามารถในการผลิตและการแข่งขัน อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2540 :10-11) การพัฒนาที่ทำลายต่อการอยู่รอดของระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของสังคมไทยในอนาคต คือ “ การพัฒนาคน ซึ่งหมายถึงการพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะของคน ให้สามารถมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่จะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน สังคม และของชาติในที่สุด

เป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 – 2554 ข้อแรกคือการพัฒนาคุณภาพคน ให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ในมาตรา 6 “ว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” ซึ่งมีแนวปฏิรูปการศึกษา 4 ด้าน ประกอบด้วย การปฏิรูปสถานศึกษา การปฏิรูปคนและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา มีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพผู้เรียน จะเห็นได้จากการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพและการพัฒนาเน้นที่เด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้ คุณภาพของผู้เรียนจะเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและการบริหารงานของสถานศึกษาการจะให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกันนั้นเป็นเรื่องยาก ต้องสร้างแรงจูงใจให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารงานของโรงเรียนให้ได้เห็นโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ มีสวัสดิการและสวัสดิภาพของการทำงานที่ดี (มณี ด้วงโสน.2548 :1)

การที่จะจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้นั้น จะต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากบุคลากรทุกฝ่าย นับตั้งแต่ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องอื่นๆ รวมถึงผู้ปกครองผู้มีส่วนในการสนับสนุนเอาใจใส่ดูแลแก่เด็กในปกครอง หากขาดผู้สนับสนุนหลักไปคงจะเป็นไปได้ยากที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนในเขตพื้นที่ คือ อยู่ในหมู่ 16 ตำบลบางเสาธง มีนักเรียนทั้งหมด 596 คน เนื่องจากโรงเรียนตั้งอยู่ใกล้นิคมอุตสาหกรรม ผู้ปกครองของนักเรียนร้อยละ 80 จึงมีอาชีพรับจ้างทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนอีกร้อยละ 20 ประกอบอาชีพเลี้ยงกุ้งกุลาดำ เลี้ยงปลาสด รับจ้าง และค้าขาย ด้วยเหตุนี้รายได้ของประชาชนจึงขึ้นอยู่กับและการประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงาน ประชาชนส่วนใหญ่จึงมีฐานะค่อนข้างยากจน มีรายได้โดยเฉลี่ย 30,000 บาท / ครอบครัว / ปี ไม่มีเงินออมและมีภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวสูง ส่งผลให้ผู้ปกครอง และชุมชนมีการลงทุนทางการศึกษาน้อย ประกอบกับระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ซึ่งอยู่ในระดับที่ไม่สูง คือ ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จึงทำให้ผู้ปกครองไม่ค่อยเข้าใจในเรื่องการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของบุตรหลานของตนเองและสภาพสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนไป ไม่ว่าจะเป็นความหลากหลายในด้านข่าวสาร ข้อมูล รูปแบบของวัฒนธรรมประเภทต่างๆ ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีรวมตลอดถึงทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการอบรมสั่งสอนสมาชิกในครอบครัวครอบครัวและชุมชนยังขาดความร่วมมือกับโรงเรียนในหลายๆด้าน เช่น การถ่ายทอดความรู้ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น การร่วมแรง ร่วมใจ และกำลังความคิดในการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน สถาบันครอบครัวขาดความเข้มแข็ง ทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการศึกษากับทางโรงเรียนไม่บรรลุเป้าประสงค์ และเจตนารมณ์ของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เท่าที่ควร และจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา ปรากฏว่า นักเรียนของโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจรณ์ญาณ มีความคิดไตร่ตรอง และมี วิสัยทัศน์(มาตรฐานที่ 4) และผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นตาม หลักสูตร(มาตรฐานที่ 5) อยู่ในระดับพอใช้ การที่จะพัฒนา นักเรียนให้เป็นบุคลากร ที่มีคุณภาพของชาติต่อไปในอนาคตนั้น ไม่อาจทำได้โดยโรงเรียนเพียงฝ่ายเดียว แต่โรงเรียนต้องได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้ปกครอง รวมทั้งชุมชนในระดับที่เหมาะสมด้วยสอดคล้องกับ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2540 :10) มาตรา 43 กำหนดว่า การจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนในการจัดการศึกษา ดังนั้น ถ้าทุกฝ่ายโดยเฉพาะผู้ปกครองและโรงเรียนมีการร่วมมือร่วมใจ

กันอย่างเต็มที่แล้ว การจัดการศึกษา ของโรงเรียนก็ควรจะประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์และเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแน่นอน

ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ ใน 4 ด้าน คือด้านการวิชาการ ด้านการช่วยเหลือแนะนำในการหาความรู้ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว และด้านการอบรมตักเตือนยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล / กำลังใจ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 596 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970:607-610) โดยสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างรวมจำนวน 290 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ สถานภาพของผู้ปกครองโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 การศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการช่วยเหลือแนะนำให้ความรู้ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการเอาใจใส่ ตักเตือน ยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล ให้กำลังใจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ได้รับประโยชน์จากการวิจัยดังนี้

เพื่อให้ทราบถึงบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

การมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้ปกครองในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งการแสดงออกนั้นขึ้นกับสถานภาพของบุคคลนั้น เช่น ตำแหน่งหน้าที่ เป็นต้น

การส่งเสริมการศึกษาด้านวิชาการ หมายถึง การสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาเล่าเรียนที่หลากหลายอย่างเต็มความสามารถของผู้เรียนทั้งในระบบโรงเรียนและเรียนพิเศษกับครูหรือสถาบันที่เปิดสอน

ด้านการช่วยเหลือแนะนำในการหาความรู้ หมายถึง บทบาทในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของผู้เรียน เป็นที่ปรึกษาหรือแนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีงามให้กับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากที่ต่าง ๆ

ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว หมายถึง บทบาทของครอบครัวในการดำรงชีวิตในครอบครัวโดยการให้ความรักความเข้าใจและความอบอุ่น การเป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงออกทางอารมณ์หรือการจัดการกับอารมณ์ของตนอย่างถูกต้องเหมาะสมต้งามของครอบครัวและสังคม

ด้านเอาใจใส่ตักเตือนยกย่องชมเชยให้รางวัล หมายถึง บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายจิตใจและความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน การกล่าวยกย่องชมเชยแก่ผู้เรียนเมื่อกระทำได้ดีและว่ากล่าวตักเตือนเมื่อผู้เรียนกระทำผิด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ การด้านการช่วยเหลือแนะนำให้ความรู้ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการเอาใจใส่ ตักเตือน ยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล ให้กำลังใจ ของ อุดุลย์ รื่นเรือง, (2549 : 5) มาปรับปรุงและประยุกต์ เป็นของผู้วิจัยเอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว
2. การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. บริบทโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของสังคม ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการอบรมและเลี้ยงดูมนุษย์ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรือง ครอบครัวที่อบอุ่นมั่นคงบิดามารดาและสมาชิกในครอบครัวรักใคร่กลมเกลียวกันบิดามารดาประพฤติปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีอบรมสั่งสอนบุตรไปในทางที่ดีที่ชอบเด็กและเยาวชนในครอบครัวนั้นย่อมได้รับการพัฒนาไปในทางที่ดีและเป็นผู้ใหญ่ที่ดี แต่ถ้าครอบครัวนั้นไม่มีความอบอุ่นบิดามารดาทะเลาะตบตีกันเป็นประจำร้ายกันหรือประพฤติไม่เหมาะสมเช่นชอบเล่นการพนันเป็นอาชญากรรมสุราเมามายทุกวันหรือมีพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายย่อมมีผลให้สภาพร่างกายอารมณ์และจิตใจตลอดจนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัวเบี่ยงเบนไปในทางไม่ปกติจนถึงขั้นก่อการกระทำผิดกฎหมายขึ้นได้หากเด็กและเยาวชนของชาติขาดการศึกษาอบรมมีความประพฤติไม่ดีไม่ประกอบอาชีพที่สุจริตประเทศชาติก็จะมากไปด้วยประชากรที่มีปัญหาทำให้ประเทศชาติไม่อาจพัฒนาให้เจริญขึ้นได้ ในอดีตครอบครัวไทยมีลักษณะอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวใหญ่หรือครอบครัวขยายมีสมาชิกอยู่ร่วมกันหลายคน นอกเหนือจากบิดามารดาและบุตรแล้วยังมีปู่ย่าตายายและหลานเหลน ฉะนั้นเด็กและเยาวชนในครอบครัวจะได้รับการดูแลอบรมสั่งสอนจากบิดามารดาปู่ย่าตายายได้รับความอบอุ่นมีการพัฒนาที่ดี แต่ในระยะต่อมาจนถึงปัจจุบันสภาพสังคมไทยได้เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครมีประชาชนต่างจังหวัดเข้ามาทำมาหากินเพิ่มจำนวนมากขึ้นเนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจการทำอะไรทำไม่ได้ผลเพียงพอประชากรในกรุงเทพมหานครทวีจำนวนขึ้นอย่างมากและรวดเร็วค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้นบิดามารดาต้องออกไปทำงานหาเงินและรายได้มาเพื่อให้เพียงพอแก่

การเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวปัญหาการจราจรที่ติดขัดอย่างมาก ทำให้บิดามารดาและบุตรมีเวลาอยู่ด้วยกันน้อยลงและความนิยมของคนรุ่นใหม่ที่มีเมื่อสมรสแล้วต้องการแยกครอบครัวออกไปอยู่ต่างหากจากครอบครัวเดิม และทำให้สมาชิกในแต่ละครอบครัวเหลือน้อยลงมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวมีบิดามารดาและบุตรเท่านั้นจึงค่อนข้างหัวเหวและขาดความอบอุ่น บิดามารดามีเวลาอบรมดูแลบุตรน้อยลง ปัญหากระทบกระทั่งในครอบครัวโดยเฉพาะระหว่างสามีกับภรรยาหรือบิดากับมารดามีมากขึ้น (อังสนา งามขำ, 2541, 32-36)

จากความหมายที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บทบาทของครอบครัวหมายถึงครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานเป็นสถาบันหลักในการอบรมเลี้ยงดูบุตร โดยมีบทบาทในการให้ความอบอุ่นให้การศึกษาและเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนให้กับบุตรซึ่งบุตรจะมีความประพฤติเป็นเช่นใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับบทบาทของครอบครัว

โครงสร้างของครอบครัวและลักษณะของครอบครัว

ศิริพร จันทรประยูร (2545 : 8) กล่าวว่า ครอบครัวหมายถึงการที่บุคคลสองคนประกอบด้วยเพศชายและเพศหญิงมาอยู่ร่วมกันโดยเน้นถึงความสัมพันธ์ทางเพศส่วนวิธีการในการที่จะมาอยู่ร่วมกันได้นั้นแล้วแต่ละสังคมกำหนดให้มาปฏิบัติโดยแบ่งรูปแบบของครอบครัวออกเป็น ครอบครัวขยาย (extended family) ได้แก่ครอบครัวที่ประกอบไปด้วยบิดามารดาและบุตรนอกจากนี้ยังมีสมาชิกเพิ่มคือ ปู่ ย่า ตา ยาย พี่ ป้า น้า อา ญาติ อาศัยอยู่ด้วยครอบครัวแบบนี้จะพบมากในภาคเกษตรกรรม ครอบครัวเดี่ยว (nuclear family) ได้แก่ครอบครัวซึ่งประกอบไปด้วย บิดามารดาและบุตรเท่านั้นอาศัยอยู่ด้วยกันจะพบมากในสังคมอุตสาหกรรม

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (2541: 6-7) ให้ความสำคัญของครอบครัวดังนี้

ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่สุดของมนุษย์และเป็นสถาบันที่เก่าแก่ที่สุดในโลก ทำหน้าที่ในการหล่อหลอมความเป็นมนุษย์ของสมาชิกเกิดใหม่ในครอบครัวอันได้แก่ทารกและเด็ก

การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวและการให้การศึกษาในครอบครัวมีอิทธิพลต่อระดับคุณภาพของคนและบุคลิกภาพซึ่งรวมทั้งค่านิยมเจตคติและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนวิถีชีวิตของสมาชิกในครอบครัวมีอิทธิพลต่อกันและกัน

ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมพื้นฐานที่ประกอบด้วยวิถีชีวิตของสมาชิกของครอบครัวทุกคนวิถีชีวิตนี้รวมทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมการเมืองการศึกษาศิลปวัฒนธรรมและจริยธรรมซึ่งมีผลต่อคุณภาพของสังคม

ครอบครัวเป็นหน่วยเศรษฐกิจที่เล็กที่สุดและเป็นพื้นฐานของสังคมครอบครัวบางครอบครัวมีบทบาทเป็นหน่วยการผลิตทางเศรษฐกิจโดยตรง

ครอบครัวชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อกันและกันต่างมีกระบวนการวิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงโดยไม่มีการหยุดนิ่งซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล

สุภาวดี คุ่มแว่น (2544 : 9) กล่าวว่าลักษณะของโครงสร้างครอบครัว (characteristic of family) มีลักษณะดังนี้

มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (common purpose) ไม่ว่าจะเป็สามีหรือภรรยาหรือลูกมีเป้าหมายชีวิตเหมือนกันเป็นเป้าหมายเดียวกันเช่นต้องการสร้างครอบครัวให้มีความสุขปราศจากอบายมุขทั้งสามีภรรยาบุตรจะต้องละเว้นจากอบายมุขทั้งปวง

เป็นการแบ่งงานกันทำตามความชำนาญเฉพาะด้านระหว่างสมาชิก (specialization among members) ในครอบครัวจะมีการแบ่งงานกันทำระหว่างสมาชิกโดยอาศัยความชำนาญเฉพาะด้านเช่นภรรยาทำกับข้าวสามีขับรถลูกช่วยทำความสะอาดบ้าน เป็นต้น

ครอบครัวต้องมีลักษณะเป็นผู้นำและมีการกำหนดสถานะ (leadership and status) ในครอบครัวจะมีการกำหนดว่าใครเป็นผู้นำครอบครัวใครมีบทบาทและสถานะอย่างไรในครอบครัวเช่นครอบครัวคนจีนจะเด่นชัดในเรื่องบทบาทและสถานะมากระหว่างลูกสาวและลูกชาย

ครอบครัวต้องมีความร่วมมือกัน (cooperation) ครอบครัวต้องมีการร่วมมือกันในการทำงานสร้างรายได้ให้กับครอบครัวสามีภรรยาช่วยกันทำงานหารายได้ให้กับครอบครัวส่วนลูกให้กำลังใจขยันเรียน เป็นต้น

ต้องมีการสื่อสารภายในครอบครัว (communication) ในครอบครัวต้องมีการพบปะพูดคุยกันโดยเฉพาะการอบรมสั่งสอน

จากความหมายโครงสร้างของครอบครัว สรุปได้ว่าครอบครัวเป็นหน่วยเศรษฐกิจที่เล็กที่สุดและเป็นพื้นฐานของสังคมครอบครัว ซึ่งโครงสร้างครอบครัวอาจจะมีทั้งปู่ ย่า ตา ยาย ลูก ป้าอา น้า รวมถึงพ่อ แม่ พี่ น้อง เป็นต้นโดยที่ครอบครัวต้องมีลักษณะเป็นผู้นำและมีการกำหนดสถานะในครอบครัวขณะเดียวกันในครอบครัวก็มีการยอมรับนับถือเชื่อฟังผู้ที่มีศักดิ์สูงกว่าเช่นน้องก็ต้องมีความเคารพและเชื่อฟังที่เป็นต้นโดยที่คนในครอบครัวมีความหวังใยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

บทบาทของสมาชิกในครอบครัว

ครอบครัวเป็นองค์กรทางสังคมขนาดเล็กองค์กรหนึ่งที่มีหน้าที่ในการกำหนดสถานภาพของบุคคลในครอบครัว (อ้างถึงในอังสนา งามขำ, 2541 :11) เช่นบุคคลหนึ่งมีสถานภาพเป็นบุตรหลานของผู้สูงอายุ ในขณะที่เดียวกันก็มีบทบาทเป็นที่ป้าหน้าอาของบุคคลในครอบครัวด้วย ครอบครัวแม้จะเป็นองค์กรขนาดเล็กทางสังคมแต่เป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดเป็นหน่วยทางสังคมที่มีความผูกพัน

กันด้วยความรักความอบอุ่นอย่างบริสุทธิ์ใจมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นที่พึ่งกันทั้งทางวัตถุจิตใจ ทำให้คนในครอบครัวมีความรักและมีความมั่นคงในชีวิตครอบครัวโดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันในบ้านเดียวกันและมีปฏิสัมพันธ์กันในบทบาทต่าง ๆ เช่นสามีภรรยาบิดามารดาบุตรหลาน เป็นต้นเมื่อสมาชิกอยู่รวมกันย่อมต้องมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมีความรักความผูกพันและมีหน้าที่รับผิดชอบซึ่งกันและกันภายใต้กฎเกณฑ์และความผูกพันทางอารมณ์เช่นความรู้สึกรักดีใจเสียใจโกรธเกลียด ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะมีพฤติกรรมไปตามบทบาทของตนในขณะเดียวกันครอบครัวก็ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ทางสังคมอันสำคัญหลายอย่างคือการให้กำเนิดสมาชิกใหม่เลี้ยงดูสมาชิกอบรมสั่งสอนให้ความคุ้มครองแก่สมาชิกจัดหาอาชีพและควบคุมการดำเนินชีวิตของสมาชิก เป็นต้น

สุภาวดี คุ่มแว่น (2544 :16) กล่าวว่า บทบาทของสมาชิกในครอบครัวสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

บทบาทของสมาชิกตามโครงสร้างของครอบครัว (family role's structure) การกำหนดบทบาทของครอบครัวแบบนี้ให้หลักเดียวกันกับบทบาทของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจซื้อซึ่งประกอบด้วยผู้ริเริ่ม (initiator) ผู้มีอิทธิพล (influencers) ผู้ซื้อ (buyers) และผู้ใช้ (users) ซึ่งในที่นี้ประกอบด้วยบทบาทการบริโภคของครอบครัวในกระบวนการตัดสินใจซื้อเป็นบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการบริโภค8บทบาทได้แก่

ผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจ (Influencers) สมาชิกในครอบครัวซึ่งจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆให้กับคนอื่นในครอบครัว

ผู้ควบคุมดูแล (gatekeepers) หรือเรียกง่ายๆว่าผู้ที่ขัดขวางการซื้อเช่นภรรยาขัดขวางไม่ให้สามีซื้อรถใหม่

ผู้ตัดสินใจ (deciders) สมาชิกในครอบครัวซึ่งมีอำนาจตัดสินใจซื้อซึ่งอาจจะเป็นคนเดียวหรือร่วมกันว่าจะซื้อหรือไม่ซื้อผลิตภัณฑ์หรือบริการโดยเจ้าของเงินอาจเป็นพ่อหรือแม่ก็ได้

ผู้ซื้อ (buyers) สมาชิกในครอบครัวที่ไปซื้อผลิตภัณฑ์หรือบริการอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นคนที่ยื่นมือซื้อด้วยตนเอง

ผู้จัดเตรียมผลิตภัณฑ์ (preparers) สมาชิกในครอบครัวซึ่งเปลี่ยนสภาพผลิตภัณฑ์ให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อการบริโภคของสมาชิกอื่นในครอบครัวเช่นคนปรุงอาหารจะบอกให้ซื้อของยี่ห้อหนึ่งยี่ห้อนี้มิเช่นนั้นจะนำมาประกอบอาหารไม่อร่อย

ผู้ใช้ (users) สมาชิกในครอบครัวที่ใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการอย่างใดอย่างหนึ่ง

ผู้ดูแลรักษา (maintainers) สมาชิกในครอบครัวเป็นผู้ให้บริการหรือซ่อมแซมผลิตภัณฑ์เพื่อจัดหาผลิตภัณฑ์มาและอยู่ในสภาพที่ต่อเนื่องผู้นำเขาไปทิ้ง (disposers) สมาชิกในครอบครัวทำ

หน้าที่ในการกำจัดขยะจากผลิตภัณฑ์และบริการเช่นปะหมี่กึ่งสำเร็จรูปที่มีภาชนะแบบที่รับประทานเสร็จแล้วทิ้งได้ทันทีแต่ละครอบครัวจะมีบทบาทที่แตกต่างกันและแม้ในครอบครัวเดียวกันก็จะมีการบริโภคที่แตกต่างกันในครอบครัวใดสักทีจะตัดสินใจซื้อด้วยบุคคลเดียวส่วนในครอบครัวขนาดใหญ่ก็จะตัดสินใจซื้อโดยบุคคลหลายคนร่วมกัน และบุคคลหนึ่งอาจทำหลายบทบาทก็ได้

บทบาทของสมาชิกตามโครงสร้างอำนาจ (power structure) ในกรณีนี้จะพิจารณาว่าสมาชิกในครอบครัวคนใดที่มีอำนาจว่าเป็นหัวหน้า ครอบครัวซึ่งอาจจะเป็นบิดามารดาที่เป็นหัวหน้าครอบครัวโดยทำหน้าที่ตัดสินใจหรือตัดสินใจร่วมซึ่งมีการจัดประเภทลักษณะการตัดสินใจของครอบครัวได้แก่

- สามีเป็นผู้นำทางการตัดสินใจในครอบครัว (husband-dominated)
- ภรรยาเป็นผู้นำทางการตัดสินใจในครอบครัว (wife-dominated)
- การตัดสินใจร่วม (joint)
- การตัดสินใจแบบอิสระ (autonomic)

อังสนา งามขำ (2541 : 12) กล่าวว่าครอบครัวทำหน้าที่กว้างขวาง ครอบคลุมขั้นตอนของชีวิตในสังคมมนุษย์ครอบครัวจึงเป็นแหล่งหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของสมาชิกรวมทั้งเป็นแหล่งเกื้อกูลสนับสนุนและสร้างคุณภาพชีวิตสายสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวดังนั้นเมื่อสมาชิกคนใดในครอบครัวมีเรื่องทุกข์ใจเดือนร้อนสมาชิกคนอื่นๆในครอบครัวก็ดูเหมือนจะร่วมทุกข์หรือเดือดร้อนตามไปด้วยความสัมพันธ์ใกล้ชิดความเข้าใจและความเอื้ออาทรต่อกันจึงเป็นสิ่งที่สมาชิกทุกคนในครอบครัวต้องสร้างสมไว้ทีละน้อยเมื่อเกิดปัญหาอุปสรรคซึ่งมักจะผ่านเข้ามาในชีวิตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นการเจ็บป่วยซึ่งมักจะส่งผลกระทบต่อทั้งตัวผู้ป่วยและสมาชิกคนอื่นในครอบครัวเช่นค่าใช้จ่ายในค่ารักษาพยาบาลต้องหยุดงานหรือขาดเรียนต้องมีคนคอยช่วยเฝ้าดูแลผู้ป่วยที่มาจากครอบครัวที่สมาชิกมีความรักใคร่ผูกพันมีความเข้าใจและเอื้ออาทรต่อกันย่อมได้เปรียบผู้ที่มาจากครอบครัวที่ขาดสิ่งเหล่านี้เพราะต้องเผชิญปัญหาแต่เพียงลำพัง

สมาชิกในครอบครัวที่ช่วยกันทำหน้าที่ของครอบครัวให้มีความพร้อมในเรื่องความต้องการอาหารที่พักอาศัยฐานะความเป็นอยู่ทางสังคมการยอมรับความมั่นคงการเอาใจใส่ในสุขภาพอนามัยซึ่งกันและกันย่อมทำให้ครอบครัวนั้นกลายเป็นกลไกที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาป้องกันและช่วยพัฒนาสังคมได้การจะพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นในครอบครัวได้จะต้องมีการกระตุ้นให้สมาชิกในครอบครัวทำหน้าที่ตามบทบาทของตนเองให้ดีที่สุดเพื่อเพิ่มพูนความรักความสนิทสนมการช่วยเหลือเกื้อกูลในครอบครัวครอบครัวนั้นก็จะเป็แหล่งสนับสนุนทางสังคม (social support) ที่สำคัญที่สุด

ปีนปักษ์ ดีหอม (2543 : 2) กล่าวในเรื่องบทบาทของครอบครัว (role of family) ว่าครอบครัว มีบทบาทต้องให้สิ่งต่อไปนี้กับสมาชิกได้แก่นิสัย (habit) ค่านิยม (value) การมองโลกหรือโลกทัศน์ (worldview) ซึ่งเป็นเรื่องของการรับรู้ (perception) บุคลิกภาพ (personality) ทัศนคติ (attitude) โดยในส่วนของหน้าที่ของครอบครัว (functions of the family) หน้าที่พื้นฐาน 4 ประการของ ครอบครัวดังนี้

1. ทำหน้าที่เลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว (economic well-being) ความกินดีอยู่ดีในเชิง เศรษฐกิจความรับผิดชอบของครอบครัวก็คือการสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้กับครอบครัวในอดีต ครอบครัวไทยมีสามีทำหน้าที่เป็นผู้สร้างรายได้เพื่อเลี้ยงดูภรรยาและบุตรแต่เพียงผู้เดียวแต่ในปัจจุบันนั้นบทบาทของภรรยามีความรับผิดชอบในการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวโดยต้องทำงาน นอกบ้านด้วยเหตุนี้บทบาทในการเลี้ยงดูบุตรจึงเปลี่ยนแปลงไปผู้ชายจำเป็นต้องมีบทบาทในการ เลี้ยงดูบุตรและช่วยงานบ้านมากขึ้นเนื่องจากครอบครัวมีหน้าที่ในการหารายได้

2. ทำหน้าที่เสริมสร้างขวัญกำลังใจ (emotional support) หน้าที่ที่สำคัญของครอบครัวอีก ประการหนึ่งก็คือการแก้ปัญหาการดูแลและ/หรือให้ความอบอุ่นกับสมาชิกของครอบครัวบิดาและ มารดาเป็นนักจิตวิทยาหรือผู้ให้คำแนะนำระดับมืออาชีพในการแก้ปัญหาด้านจิตใจหรือด้านอารมณ์ แก่บุตรในครอบครัว

3. ทำหน้าที่วางรูปแบบการดำรงชีวิตของครอบครัวที่เหมาะสม (suitable family lifestyle) คือการสร้างรูปแบบชีวิตที่เหมาะสมให้กับครอบครัวเช่นการให้คำแนะนำหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการ ศึกษาการเลือกอาชีพการอ่านหนังสือการชมโทรทัศน์การรับประทานอาหารนอกบ้านการเลือก วิทยุการบินเท็งและกิจกรรมการพักผ่อน เป็นต้น

4. ทำหน้าที่สร้างให้เกิดกระบวนการทางสังคม (การขัดเกลา) ของสมาชิกในครอบครัว (socialization of children and other family members) กระบวนการสังคม (socializing) หมายถึง การเตรียมตัวให้สมาชิกเข้าสู่สังคมเป็นกระบวนการซึ่งเด็กค้นหาทักษะ (skill) ความรู้ (knowledge) และทัศนคติ (attitude) ที่จำเป็นในครอบครัวโดยการเตรียมสมาชิกเข้าสู่สังคมกระบวนการทางสังคม นอกจากจะได้รับอิทธิพลจากครอบครัวแล้ว ยังมีสถาบันการศึกษาศาสนาชาติการเมืองสื่อมวลชน สถาบันเหล่านี้ถือว่ามีอิทธิพลต่อการสร้างให้เกิดกระบวนการทางสังคม ดวงเดือน พันธุมนาวิน, (2540 :16) กล่าวว่าครอบครัวมีบทบาทในการสร้างความรู้สึกรู้สึกนึกคิดขึ้นมาในกรอบของครอบครัว ก่อนโดยเด็กจะได้รับอิทธิพลจากบิดามารดาซึ่งเป็นแหล่งที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อเด็กโดยเฉพาะก่อนเด็ก เข้าโรงเรียนเด็กจะพัฒนาค่านิยม (value) ความเชื่อ (belief) โดยมีบิดามารดาเป็นหลักบิดามารดามี อำนาจให้คุณต่อเด็กเมื่อเด็กทำดีและมีอำนาจให้โทษเมื่อเด็กทำไม่ดีนอกจากนั้นบทบาทของบิดา มารดาจากการวิจัยหลายเรื่องพบว่าบิดาและมารดามีบทบาทต่างกันในการส่งเสริมให้เด็กมีเจตคติที่

ดีเช่นมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนอกจากนั้นการเลี้ยงดูบุตรแบบประชาธิปไตยมากกว่าแบบเผด็จการจะ
ให้ผลดี

งานของรัชนีกร เศรษฐโชติ (อ้างถึงในปีนบักซ์ดีหอม2543 :25) กล่าวว่าบทบาทหน้าที่ของ
สามีไทยที่เป็นชาวพุทธส่วนใหญ่มาจากคำสอนของพระพุทธเจ้าที่กล่าวว่าไว้ในเรื่องทิศทั้ง 6 ซึ่ง
กำหนดบทบาทหน้าที่ของสามีไว้คือยกย่องไม่ดูหมิ่น วางตนเป็นหัวหน้า มอบความเป็นใหญ่ให้
ภรรยาเป็นแม่บ้านควบคุมดูแล ผู้ปกครองในฐานะที่เป็นผู้อยู่ใกล้ชีวิตบุตรหลานมากที่สุดมีบทบาท
สำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายจิตใจและความสามารถในการเรียนรู้ผู้ปกครองจึง
ควรมีบทบาทในการสนับสนุนผู้เรียนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตครอบครัวที่มีความรักความ
เข้าใจและความอบอุ่น ยอมรับในศักยภาพของผู้เรียนให้โอกาสผู้เรียนได้สำรวจตนเอง

โสภภาพรรณ เวียงเพิ่ม (2541 : 1) กล่าวว่าบ้านหรือครอบครัวเป็นสถาบันหลักสถาบันแรกที่
มีความสำคัญในการวางรากฐานและหล่อหลอมลักษณะต่างๆของเด็กโดยครอบครัวมีบทบาทหน้าที่
ในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก การมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงและมีบุคลิกภาพทางกายที่ดี
นับเป็นสิ่งสำคัญมากต่อเด็กครอบครัวควรเข้าใจและเอาใจใส่ส่งเสริมพัฒนาการทางกายให้กับเด็ก
พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรพูดคุยให้เด็กได้มีความรู้และเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้าน
ร่างกายและเรื่องเพศศึกษาด้วยซึ่งโดยปกติพ่อควรจะพูดคุยกับลูกเด็กชายและแม่ก็ควรได้พูดคุยกับ
ลูกเด็กหญิงในเรื่องเหล่านี้มันจะช่วยให้เด็กลดความกังวลใจและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทาง
ร่างกายได้อย่างเหมาะสม ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรงเช่นให้เด็กได้รับ
ประทานอาหารที่เพียงพอและครบหมู่ส่งเสริมให้เขามีการออกกำลังกายและมีการพักผ่อนที่เพียงพอ
แนะนำให้เขารู้จักรักษาสุขภาพอนามัย ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพทางกายอื่น ๆ ของเด็กเช่นเรื่องของ
การแต่งกายการพัฒนาลักษณะท่าทางการพูดช่วยหาทางแก้ไขลักษณะทางกายที่ยังไม่น่าพอใจหรือ
บกพร่องอาทิพาเด็กที่มีฟันยื่นผิดปกติไปพบทันตแพทย์เพื่อการปรับปรุงให้ฟันมีลักษณะที่ดีขึ้นเป็น
ต้นการช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กมีบุคลิกภาพทางกายที่ดีจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับเด็กซึ่งจะ
เป็นผลดีต่อการพัฒนาด้านอื่น ๆ ด้วย พ่อแม่ผู้ปกครองควรรู้จักสังเกตและคอยให้คำปรึกษาเมื่อเด็ก
มีปัญหาหรือรู้สึกกังวลใจเกี่ยวกับลักษณะทางกายของตนเช่นเมื่อเด็กรู้สึกว่าคุณมีปมด้อยเรื่องรูปร่าง
หน้าตาหรือลักษณะทางกายอื่นๆและเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้พ่อแม่ก็ควรพูดคุยให้เด็กมองหาสิ่ง
ดีๆหรือปมเด่นอื่น ๆ ในตัวเขาและพัฒนาสิ่งดี ๆ ในด้านอื่น ๆ มาทดแทน

การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์อารมณ์เป็นสิ่งสำคัญที่กำหนดความสุขและการประสบ
ความสำเร็จในชีวิตของบุคคลผู้ที่ตกเป็นทาสอารมณ์หรือทำอะไรตามอารมณ์โดยควบคุมไม่ได้ย่อม
ก่อปัญหาในชีวิตและมีปัญหาในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นช่วงเด็กเป็นช่วงที่มีอารมณ์รุนแรงเมื่อเทียบกับวัย
อื่น ๆ เด็กยังไม่สามารถจะจัดการกับอารมณ์ได้ดีเท่ากับวัยผู้ใหญ่ครอบครัวจึงมีบทบาทสำคัญที่

จะต้องส่งเสริมให้เด็กมีการพัฒนาการทางอารมณ์ไปสู่การเป็นผู้ที่เข้าใจลักษณะอารมณ์ของตนและคนอื่นสามารถจัดการกับอารมณ์ของตนได้อย่างเหมาะสมหรือที่เรียกว่ามีวุฒิภาวะทางอารมณ์นั่นเองซึ่งอาจทำได้ดังนี้

พ่อแม่ผู้ปกครองให้ความรักและความเข้าใจเป็นที่พึงพอใจให้กับเด็กเนื่องจากวัยนี้เป็นวัยที่ยังรู้สึกกังวลใจสับสนใจได้ง่ายมีอารมณ์รุนแรงเปลี่ยนแปลงได้ง่ายถ้าพ่อแม่มีแต่ความรักแต่ขาดความเข้าใจต่อเขาก็จะมีปัญหาต่อกันได้ง่ายเด็กเมื่อรู้สึกว่าคุณแม่ไม่เข้าใจเวลามีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นเขาก็อาจไประบายไปขอคำปรึกษาจากเพื่อนแทนซึ่งอาจนำมาสู่การแนะนำที่ผิดๆ ได้

พ่อแม่ผู้ปกครองต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงออกทางอารมณ์หรือการจัดการกับอารมณ์ของตนเองการสอนที่ดีที่สุดคือสอนด้วยการกระทำถ้าพ่อแม่ชอบแสดงอารมณ์โมโหฉุนเฉียวลูกก็จะซึมซับลักษณะอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์ในลักษณะเช่นเดียวกัน

พ่อแม่ผู้ปกครองต้องคอยเตือนสติให้เด็กรู้ถึงการแสดงออกทางอารมณ์ที่รุนแรงหรือไม่เหมาะสมและส่งเสริมให้เขารู้จักแสดงออกในทางที่สร้างสรรค์แทนการเตือนสติไม่ใช่การดูด่าว่ากล่าวแต่เป็นการสะท้อนสิ่งที่เขาทำว่าเป็นอย่างไรในขณะนั้นเพราะบางครั้งด้วยลักษณะอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้ไวและรุนแรงจนตัวเด็กเองก็ระงับหรือจัดการได้ไม่ทันเมื่อทำไปแล้วจึงมักจะเสียใจภายหลังได้อารมณ์ใดๆเมื่อเกิดขึ้นแล้วโดยเฉพาะอารมณ์ทางลบทั้งหลายหากไม่ได้ระบายออกก็จะเป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตได้แต่หากระบายออกแล้วสร้างความเดือนร้อนให้ตนเองหรือผู้อื่นก็จะยิ่งเกิดผลเสียตามมาการหาวิธีระบายออกที่ไม่เป็นผลเสียต่อตนเองและผู้อื่นจึงเป็นสิ่งจำเป็นเช่นโกรธใครสักคนแล้วเอาความโกรธไประบายออกด้วยการต่อยกระสอบทรายแทน เป็นต้น

พ่อแม่ผู้ปกครองใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูหรือการปกครองเขาด้วยวิธีแบบประชาธิปไตยนั่นคือพ่อแม่ต้องให้การยอมรับเอาใจใส่ให้ความรักความอบอุ่นเป็นกันเองใกล้ชิดกับลูกเด็กใช้เหตุผลในการสนับสนุนหรือห้ามปรามให้หรือมิให้เด็กกระทำการต่างๆรวมทั้งมีความสม่ำเสมอในการปฏิบัติซึ่งจากการประมวลผลการวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเยาวชนไทยของสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนี้ส่งผลให้เด็กมีสุขภาพจิตที่ดีรวมทั้งมีจิตลักษณะอื่นๆที่ดีด้วยเช่นมีความกล้าแสดงออกไม่ก้าวร้าวมีสัมมาคารวะมีระเบียบวินัย เป็นต้น

พ่อแม่ผู้ปกครองส่งเสริมให้เด็กรู้สึกถึงการมีคุณค่าของตนเองเช่นให้มีส่วนรับผิดชอบภาระกิจของครอบครัวให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องของครอบครัว เป็นต้นและไม่ตอกย้ำปมด้อยหรือข้อผิดพลาดของเขา

ส่งเสริมให้เด็กได้รับการตอบสนองความต้องการตามความเหมาะสมเช่นเมื่อเด็กต้องการออกไปเที่ยวกับเพื่อนหากไม่เป็นสิ่งเสียหายก็ควรให้โอกาสเขา

การส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมการส่งเสริมให้เด็กมีการพัฒนาด้านสังคมที่เหมาะสมนั้น
ครอบครัวหรือบ้านอาจทำได้ดังนี้

ปลูกฝังความเข้าใจการปฏิบัติและความรู้สึกที่ดีต่อการสร้างสัมพันธภาพและอยู่ร่วมกับ
ผู้อื่นเริ่มตั้งแต่ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวแต่ละคนควรมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันรู้จักปรับตัวเข้า
หากันให้เกิดประโยชน์ซึ่งกันและกันให้ความรักความเข้าใจต่อกัน

ส่งเสริมให้เขาได้รู้จักการแสดงพฤติกรรมหรือกิจกรรมรยาทต่อบุคคลอื่นๆในสังคมให้
เหมาะสมกับบทบาทและสถานภาพของแต่ละบุคคลเช่นการปฏิบัติตนต่อเพื่อนหรือเพื่อนต่างเพศ
การปฏิบัติตนต่อผู้ใหญ่ เป็นต้น

ส่งเสริมให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมกับบุคคลอื่นอย่างหลากหลายไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมกับ
กลุ่มเพื่อนหรือกิจกรรมทางสังคมต่างๆการที่บุคคลจะปรับตัวทางสังคมได้ดีต้องเกิดจากการได้มี
ประสบการณ์ในแง่ของการต้องปรับตัวต่อผู้อื่นในรูปแบบต่างๆได้เรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมที่
หลากหลาย

ช่วยเหลือหรือให้คำปรึกษาให้เด็กรู้จักจัดการกับความขัดแย้งระหว่างบุคคลไม่ว่าจะเป็น
การขัดแย้งกับเพื่อนเด็กด้วยกันหรือการขัดแย้งกับบุคคลวัยอื่นๆการขัดแย้งระหว่างบุคคลเป็นสิ่งที่
เกิดขึ้นได้เสมอเมื่อคนเรามาอยู่ร่วมกันหรือทำงานร่วมกันเมื่อเกิดความขัดแย้งหากเรียนรู้ที่จะแก้ไข
การขัดแย้งได้ก็จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้การปรับตัวที่จะทำงานและอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้ดีขึ้น

การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาครอบครัวสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการทาง
สติปัญญาของเด็กได้ดังนี้

เปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจความสามารถความถนัดของตนเองโดยส่งเสริมให้เด็กได้ทำหรือ
เข้าร่วมกิจกรรมที่หลากหลายเด็กเป็นช่วงวัยที่เด็กจะต้องค้นพบตนเองให้ได้ว่ามีความถนัดหรือมี
ความสามารถด้านใดหากเด็กได้ทำในสิ่งที่มีความถนัดก็จะช่วยให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของตนได้
มากกว่าการไปฝืนทำในสิ่งที่ไม่ถนัดซึ่งในแง่ของความสามารถทางสติปัญญานั้นการ์ดเนอร์,
(Gardner, 1983 :123) ได้เสนอไว้ว่าบุคคลจะมีความสามารถทางสติปัญญาอยู่ทั้งหมด 7 ด้านอัน
ประกอบด้วยด้านภาษาด้านเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์ด้านดนตรีด้านมิติสัมพันธ์ด้าน
การเคลื่อนไหวร่างกายด้านความรู้เกี่ยวกับผู้อื่นและด้านความรู้เกี่ยวกับตนเองและแต่ละบุคคลจะมี
ความสามารถทางสติปัญญาเยี่ยมหรือเด่นในด้านใดด้านหนึ่งส่วนความสามารถด้านอื่น ๆ จะอยู่ใน
ระดับเฉลี่ยของคนส่วนใหญ่เช่นบางคนอาจจะมีความสามารถทางเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์และ
คณิตศาสตร์บางคนอาจจะเก่งด้านภาษาบางคนอาจจะเก่งด้านดนตรีบางคนอาจจะเก่งด้านการเล่น
กีฬาหรือเต้นรำ เป็นต้นจึงเป็นมุมมองที่จะช่วยให้พ่อแม่ผู้ปกครองมองความสามารถทางสติปัญญา

ของเด็กให้กว้างขึ้นและช่วยส่งเสริมให้เขารู้ความสามารถที่เด่นของตนอันจะนำไปสู่การพัฒนาเด็กได้ดียิ่งขึ้น

ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กได้รู้จักคิดตัดสินใจหรือแก้ปัญหาด้วยตนเองให้เขารู้จักหาข้อมูลหาเหตุและผลของการตัดสินใจและการแก้ปัญหาต่างๆ

พ่อแม่รู้จักให้กำลังใจให้การสนับสนุนให้เขาใฝ่รู้ในเรื่องต่างๆไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรู้การทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ

ให้ความเข้าใจยอมรับและให้การสนับสนุนให้เด็กได้เลือกเรียนทำงานทำกิจกรรมต่างๆตามที่เขามีความถนัดมีความสามารถไม่บังคับไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมให้เขาเลือกในสิ่งที่พ่อแม่ชอบหรืออยากให้เรียนอยากให้ทำอันจะทำให้เขาทำหรือเรียนไม่ได้ดีเท่าที่ควรจะเป็นและทำให้เขาขาดโอกาสที่จะพัฒนาศักยภาพของเขาอย่างเต็มที่

จากความหมายของบทบาทของสมาชิกในครอบครัวที่กล่าวมานั้นผู้วิจัยขอสรุปดังนี้ว่าครอบครัวเป็นสถาบันหลักสถาบันแรกที่มีความสำคัญในการวางรากฐานและหล่อหลอมลักษณะต่างๆของบุตรโดยครอบครัวมีบทบาทหน้าที่ในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการของบุตรโดยที่บุตรจะได้รับอิทธิพลจากบิดามารดาในเรื่องของนิสัยค่านิยมการมองโลกหรือโลกทัศน์ซึ่งเป็นเรื่องของการรับรู้บุคลิกภาพทัศนคติโดยมีบิดามารดาเป็นแบบอย่างและบิดามารดายังมีอำนาจให้คุณต่อเด็กเมื่อเด็กทำดีและมีอำนาจให้โทษเมื่อเด็กทำไม่ดี

แนวคิดเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว

ความหมายของสัมพันธภาพในครอบครัว ได้มีผู้ให้ความหมายไว้คือ

แมคอินไทร์ (Mcintyre อ้างถึงใน นพวรรณ หาญพล, 2542 : 15) กล่าวว่า สัมพันธภาพในครอบครัวหรือความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติอันเนื่องมาจากสมาชิกในครอบครัวซึ่งได้แก่บิดามารดาพี่น้องมีความรักความผูกพันมีความใกล้ชิดสนิทสนมมีอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดร่วมกันการเอาใจใส่เลี้ยงดูกันทำให้เกิดแบบแผนของความรักความเข้าใจ ค่านิยมและการประพฤติปฏิบัติต่อการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในแต่ละครอบครัวรวมไปถึงเครือญาติในลำดับต่างๆประกอบด้วยการแสดงออกถึงลักษณะของสมาชิกในด้านการช่วยเหลือเกื้อกูลกันการเห็นอกเห็นใจกันโดยเฉพาะถ้าสมาชิกคนใดมีความทุกข์หรือมีความสุขสมาชิกอื่นก็จะร่วมความรู้สึกนั้นด้วยตลอดจนเปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นมีการปรึกษาหารือและตัดสินใจร่วมกันมีการร่วมกิจกรรมทั้งในครอบครัวและในสังคมนอกจากนี้สมาชิกในครอบครัวควรได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิตเพื่อการดำรงรักษาไว้ซึ่งระบบของครอบครัวด้วย

พจนา ทรัพย์สกุลเจริญ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ให้ความหมายของความสัมพันธ์ในครอบครัวว่าหมายถึงความสัมพันธ์ตามบทบาทที่คนเรามีต่อสมาชิกในครอบครัวถ้าความสัมพันธ์มี

ลักษณะเป็นความปรองดองรักใคร่กลมเกลียวในครอบครัวก็นับว่าเป็นลักษณะสัมพันธภาพที่ดี ผลการศึกษาพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติรวมต่อครอบครัวในเชิงบวก อยู่ร่วมกับบิดามารดาและญาติพี่น้อง มีเวลาอยู่ร่วมกันตั้งแต่ 5 ชั่วโมงร่วมกันขึ้นไป ได้รับประทานอาหารร่วมกับผู้ปกครองวันละ 1 มื้อได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แต่ถ้าเป็นความขัดแย้งหรือมีความรู้สึกที่เป็นอริต่อกัน ถือว่าเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่ไม่ดีภายในครอบครัว

ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และ ทศนา ทองภักดี (2543 : บทคัดย่อ) ได้ให้ความหมายของสัมพันธภาพในครอบครัวไว้ว่าเป็นความผูกพันรักใคร่ความใกล้ชิดคุ้นเคยสนิทสนมกันระหว่างบิดามารดาและบุตรรวมตลอดถึงเครือญาติและบุคคลอื่นที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนนั้นๆ ความผูกพันรักใคร่ในครอบครัวจึงเป็นรากฐานความสุขแห่งชีวิต

สปิลก้า (Spilka :1996) กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นสิ่งที่ซับซ้อนยุ่งยากต่อการอธิบายเป็นคำจำกัดความสั้นๆ ได้ตามปกติแล้วผู้คนจะเข้าใจว่าสัมพันธภาพระหว่างบุคคลคือการมีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องกันระหว่างบุคคล พบว่าบิดามารดามีอิทธิพลต่อพัฒนาการของบุตร

พรรษา หงษ์ภักดี (2544 : 85) ได้นิยามสัมพันธภาพในครอบครัวว่าหมายถึงลักษณะพฤติกรรมที่พ่อและ/หรือแม่ปฏิบัติต่อลูกพฤติกรรมที่ลูกปฏิบัติต่อพ่อและ/หรือแม่และพฤติกรรมที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อกันส่วนศรีทัตทิมาพันธ์ (อ้างถึงในนวัตน์ศรีวิญเพชร, 2540 : 9) ได้ให้ความหมายของสัมพันธภาพไว้ว่าหมายถึงความผูกพันรักใคร่ความสนิทสนมกลมเกลียวกันความคุ้นเคยใกล้ชิดฉันท์มิตรสัมพันธ์ภาพเกิดจากการติดต่อกันระหว่างบุคคลสองคนซึ่งมีความหมายในใจบางอย่างร่วมกัน มีการสนทนาติดต่อใกล้ชิดกันสัมพันธ์ภาพอันนี้อาจเป็นไปในทางที่ดีคือมิตรหรืออาจจะเป็นไปในทางที่ไม่ดีคือศัตรูก็ได้

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าสัมพันธภาพในครอบครัวคือสัมพันธระหว่างบุคคลในครอบครัวซึ่งมีความผูกพันต่อกันด้วยสายสัมพันธ์อันลึกซึ้งทางสายเลือดเป็นเครื่องช่วยให้สมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่สามัคคีสมัครสมานกลมเกลียวต่อกันในครอบครัว

ลักษณะของสัมพันธภาพในครอบครัว มีผู้ให้แนวคิดและทัศนะไว้ดังนี้

สัมพันธภาพระหว่างกันของบุคคลในครอบครัวถือเป็นความสัมพันธ์กันทางบทบาทคือสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กันนั้นไม่มีโอกาสเลือกที่จะสัมพันธ์กัน กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ (2540 : 5-7) ได้กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงสัมพันธภาพในครอบครัวไว้ดังนี้

- การพักผ่อนร่วมกันในครอบครัวหมายถึงการที่พ่อแม่และลูกได้มีกิจกรรมร่วมกันในการพักผ่อนหย่อนใจเมื่อมีเวลาว่าง

- การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้เรื่องราวต่างๆหมายถึงการที่ลูกได้มีส่วนร่วมร่วมกับพ่อแม่ในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้เกี่ยวกับทุกขั้วความสุขความลับในเรื่องต่างๆของพ่อแม่เช่น ปัญหาการเงินปัญหาการงาน เป็นต้น

- การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหมายถึงการที่บุตรหลานได้มีส่วนร่วมร่วมกับพ่อแม่ในการตัดสินใจกระทำสิ่งต่างๆภายในบ้านเช่นการจัดระเบียบกฎเกณฑ์ภายในบ้าน

- การเห็นชอบของพ่อแม่หมายถึงพฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูกในลักษณะของการเห็นด้วยกับการกระทำและความคิดเห็นของลูกเช่นการไม่ปฏิเสธข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นหรือการกระทำต่างๆของบุตร

ความรักความห่วงใยของพ่อแม่หมายถึงพฤติกรรมของพ่อแม่ที่ลูกรับรู้ว่าเป็นพฤติกรรมที่แสดงความรักความห่วงใยของพ่อแม่เช่นการช่วยเหลือคลายปัญหาต่างๆการให้ความเป็นกันเองกับลูกความไว้วางใจของพ่อแม่หมายถึงพฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงความไว้วางใจในตัวลูกว่าสามารถปฏิบัติตนเองได้อย่างเหมาะสมสามารถช่วยเหลือตัวเองได้มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง

การที่พ่อแม่เห็นด้วยกับกิจกรรมของเพื่อนๆของลูกหมายถึงพฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการเห็นด้วยกับการที่ลูกไปมีกิจกรรมกับเพื่อนๆโดยที่ไม่ขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคหรือแสดงออกถึงความไม่ไว้วางใจในการไปร่วมกิจกรรม

การที่บุตรยอมรับเกณฑ์มาตรฐานของพ่อแม่หมายถึงการที่ลูกแสดงพฤติกรรมยอมรับมาตรฐานพฤติกรรมและมาตรฐานการดำรงชีวิตของพ่อแม่เช่นเห็นด้วยกับความคิดเห็นของพ่อแม่ในด้านการเรียนการทำงานค่านิยมทัศนคติและยินยอมกระทำตามเกณฑ์ที่พ่อแม่กำหนดด้วยความยินดี ความรักและความเคารพของลูกที่มีต่อพ่อแม่หมายถึงพฤติกรรมของลูกที่แสดงต่อพ่อแม่ซึ่งเป็นการแสดงถึงความรักความเคารพต่อพ่อแม่โดยการเชื่อฟังพ่อแม่ไม่ขัดใจไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจ การไม่มีข้อกำหนดมากเกินไปหมายถึงการที่พ่อแม่ไม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นการกำหนดหรือจำกัดความประพฤติของลูกมากเกินไป

การไม่เข้มงวดในระเบียบวินัยเช่นการลงโทษอย่างรุนแรงการไม่ยึดหยุ่นในระเบียบวินัยการบังคับให้ลูกปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัดโดยไม่คำนึงถึงความพร้อม

การไม่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไปหมายถึงพฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูกอย่างไม่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไปหรือไม่แสดงพฤติกรรมต่างๆเสมือนหนึ่งลูกไม่มีความสามารถดูแลตนเองได้เหมือนลูกเป็นเด็กเล็ก ๆ

การที่พ่อแม่ไม่ค่อยย้ำเตือนถึงความสำเร็จมากเกินไปหมายถึงพ่อแม่ไม่เคยย้ำเตือนหรือรบกวนให้ลูกได้รับความสำเร็จในการทำงานมากเกินไปเช่นไม่เคี่ยวเข็ญให้ลูกกระทำสิ่งต่างๆมากเกินไป

การยินดีให้กำลังใจเพื่อความสำเร็จหมายถึงการที่พ่อแม่ให้กำลังใจส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ลูกประสบความสำเร็จในการเรียนการทำงานทั้งการกระทำและด้วยคำ-พูดกันบ้างไม่มากก็น้อยถ้ามีความรักอยู่ก็อภัยกันได้ยกโทษให้ในครอบครัวที่บุตรความกลมเกลียวของพ่อแม่หมายถึงพฤติกรรมที่พ่อแม่กระทำต่อกันในลักษณะที่ไม่มีความขัดแย้งซึ่งกันและกันมีความเชื่อเพื่อเชื่อแก่กันมีความรักใคร่สามัคคีถ้อยที่ถ้อยอาศัยกัน

องค์ประกอบของสัมพันธภาพในครอบครัว มีผู้ให้แนวคิดและทัศนะไว้ดังนี้

เวียส์ (Weiss อ้างถึงในจิวีวรรณ แก้วพรม, 2540 : 45) ได้กล่าวถึงสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดีว่าควรประกอบด้วยปัจจัยต่อไปนี้คือ

- ความใกล้ชิดสนิทสนมทำให้บุคคลมีความรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยซึ่งบุคคลในครอบครัวมักมีให้กัน
- การมีส่วนร่วมในสังคมเป็นการแสดงถึงการมีส่วนร่วมระหว่างบุคคลกับบุคคลอื่นมีส่วนร่วมในความเป็นครอบครัวเดียวกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ข่าวสารความคิดเห็นชื่นชมซึ่งกันและกัน
- พฤติกรรมในการดูแลรับผิดชอบเช่นบิดามารดาดูแลบุตรที่เจ็บป่วยบุตรวัยผู้ใหญ่ดูแลบิดามารดาที่สูงอายุผู้ที่แข็งแรงกว่าดูแลผู้ที่อ่อนแอกว่า เป็นต้น
- การยอมรับซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีความสามารถกระทำการต่างๆตามความเหมาะสมการยอมรับจะทำให้ผู้ได้รับเกิดความมั่นใจ
- การช่วยเหลือเป็นการแบ่งปันกันเรื่องต่างๆซึ่งบุคคลที่มีความสัมพันธ์จะมีให้แก่กัน

วิชุลดา งามปลอด (2540 : บทคัดย่อ) เสนอว่า สัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัวสามารถจำแนกได้ดังนี้

- ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาหรือบิดามารดามีภรรยาที่มีความเข้าใจซึ่งกันและกันมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันร่วมมือร่วมใจกันช่วยเหลือเกื้อกูลตลอดจนรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาต่างๆภายในครอบครัวร่วมกันยอมทำให้ครอบครัวนั้นมีความสุขมั่นคงและดำรงอยู่ต่อไป
- สัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตรสืบเนื่องมาจากสัมพันธภาพระหว่างสามีและภรรยาเพราะเมื่อมีการให้กำเนิดบุตรความสัมพันธ์ในครอบครัวก็เพิ่มขึ้นความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตรก็จะดีถ้าบิดามารดาได้ทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน
- ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องซึ่งสัมพันธภาพระหว่างพี่น้องจะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ในครอบครัวซึ่งประกอบด้วยความรักความเข้าใจความยุติธรรมสิ่งเหล่านี้ก็จะทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างพี่น้องได้
- ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกทุกคนในครอบครัวครอบครัวเดียวความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวคือความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาบิดากับบุตรบิดากับบุตรและพี่น้องส่วน

ความสัมพันธ์ในครอบครัวขยายจะมีสมาชิกของครอบครัวเพิ่มมากขึ้นความสัมพันธ์ภายในครอบครัวก็ย่อมแตกต่างกันออกไป

กาญจนา ไกรกุล (2541 : 52) สรุปว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นสัมพันธ์ภาพระหว่างสมาชิกในครัวเรือนเดียวกันในที่นี้หมายถึงบุตรหลานกับผู้สูงอายุซึ่งจะต้องมีองค์ประกอบดังนี้คือ

- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวร่วมกัน
 - การสื่อสาร (communication) แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
 - มีการยอมรับซึ่งกันและกัน
 - ไม่มีการขัดแย้งบาดหมางกัน
 - มีการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน
 - มีความรักใคร่ผูกพันทางอารมณ์ต่อกัน
- ถ้าสัมพันธ์ภาพเป็นไปตามองค์ประกอบนี้แสดงว่าครอบครัวมีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับผู้สูงอายุเป็นไปในทางดี แต่ถ้าสัมพันธ์ภาพเป็นไปในทางตรงข้ามแสดงว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นไปในทางที่ไม่ดี

สุดารัตน์ แซ่ซี้ (2542 : 51 - 53) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับสัมพันธ์ภาพที่ดีในครอบครัวไว้ว่าประกอบด้วยปัจจัยความใกล้ชิดสนิทสนมทำให้บุคคลมีความรักความอบอุ่นปลอดภัยซึ่งบุคคลในครอบครัวมักมีให้แก่กัน การมีส่วนร่วมในสังคมเป็นการแสดงถึงการมีส่วนร่วมระหว่างบุคคลกับบุคคลอื่นมีส่วนร่วมในความเป็นครอบครัวเดียวกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ข่าวสารความคิดความชื่นชมซึ่งกันและกัน พฤติกรรมในการดูแลรับผิดชอบเช่นบิดามารดาดูแลบุตรที่เจ็บป่วยบุตรดูแลบิดามารดาที่เจ็บป่วยหรือดูแลผู้สูงอายุผู้ที่แข็งแรงกว่าดูแลผู้ที่อ่อนแอกว่าเป็นต้นการยอมรับซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีความสามารถกระทำตามความเหมาะสมการยอมรับจะทำให้ผู้ได้รับการยอมรับนั้นเกิดความมั่นใจการช่วยเหลือเป็นการช่วยเหลือแบ่งปันกันในเรื่องต่างๆซึ่งบุคคลที่มีความสัมพันธ์จะมีให้แก่กัน

ผู้วิจัยขอสรุปความสัมพันธ์ในครอบครัวตามแนวคิดนี้หมายถึงมนุษย์ที่มีการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นเริ่มตั้งแต่ครอบครัวซึ่งเป็นกลุ่มแรกที่คนเรามีส่วนร่วมเป็นสมาชิก ความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติอันเนื่องมาจากสมาชิกในครอบครัวอันได้แก่บิดามารดาพี่น้องได้ให้ความรักความผูกพันความใกล้ชิดสนิทสนมมีอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดร่วมกันการเอาใจใส่เลี้ยงดูกันมีค่านิยมและการประพฤติปฏิบัติต่อกันช่วยเหลือเกื้อกูลกันในแต่ละครอบครัวและรวมไปถึงเครือญาติในลำดับต่าง ๆ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมพันธภาพในครอบครัว

ปราณี ประไพวัชรพันธ์ (2544 : บทคัดย่อ) เห็นว่าสัมพันธภาพที่ดีในกลุ่มสังคมประกอบด้วย ความใกล้ชิดสนิทสนมทำให้บุคคลมีความรู้รอบรู้ปลอดภัยซึ่งบุคคลในครอบครัวควรให้แก่กัน การมีส่วนร่วมในสังคมเป็นการแสดงถึงการมีส่วนร่วมระหว่างบุคคลกับบุคคลอื่นมีส่วนร่วมในการเป็นครอบครัวเดียวกันทำให้มีการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ข่าวสารความคิดการชื่นชมซึ่งกันและกัน พฤติกรรมการดูแลรับผิดชอบเช่นบิดามารดาดูแลบุตรที่ยังเล็กบุตรวัยผู้ใหญ่ดูแลบิดา-มารดาที่สูงอายุและผู้ที่แข็งแรงกว่าต้องดูแลผู้ที่อ่อนแอกว่า การยอมรับซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีความสามารถกระทำการต่างๆตามความเหมาะสมซึ่งบทบาทนี้อาจเป็นบทบาทในครอบครัวหรืออาชีพการยอมรับทำให้ผู้ได้รับเกิดความมั่นใจการช่วยเหลือเป็นการช่วยเหลือแบ่งปันซึ่งกันและกันในเรื่องต่างๆบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันย่อมต้องมีการพึ่งพิงในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน

รัฐพร ปุณฺณนิรันดร์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้สรุปปัจจัยที่มีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจสังคมในครอบครัวกล่าวคือครอบครัวใดที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจไม่ขัดสนย่อมนำมาซึ่งความสงบสุขในครอบครัวเกิดความกลมเกลียวสมัครสมานกันในครอบครัว การรู้จักบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวตลอดจนสามารถปฏิบัติภารกิจสอดคล้องกับบทบาทและหน้าที่ของตนเองทั้งบิดามารดาและบุตรก็จะนำไปสู่การมีความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว การรู้จักลักษณะธรรมชาติและความต้องการมูลฐานของบิดามารดาและบุตรที่พยายามเข้าใจในลักษณะธรรมชาติของการเจริญเติบโตและมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือบุตรเมื่อเกิดปัญหาย่อมมีส่วนช่วยสร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีได้ ความคงเส้นคงวาของบิดามารดาในการวางระเบียบวินัยปัจจัยนี้นับว่ามีอิทธิพลมากต่อบรรยากาศในครอบครัวโดยเฉพาะวัยรุ่นซึ่งมีความอดทนน้อยต่อการไม่คงเส้นคงวาของบิดามารดาซึ่งเป็นต้นเหตุให้เกิดความคลอนแคลนในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตร

อัมเบอร์สัน (Umberson, 1996 : 664) กล่าวว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลที่สำคัญที่สุดต่อครอบครัวคือสายสัมพันธ์อันดีระหว่างบิดามารดาและบุตรมีความรักความอบอุ่นต่อกันและภายในครอบครัวต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมีเวลาที่มีความอดทนมีการสร้างความผูกพันที่กระชับและมั่นคงมีความเข้าใจต่อกันและกันสัมพันธภาพในครอบครัวจะมั่นคงได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังนี้

- สัมพันธภาพในครอบครัวจะต้องยั่งยืนและขยายใหญ่
- บุตรควรมีความสัมพันธ์ต่อบิดามารดา
- สังคมจะยกย่องครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี
- ครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดีสมาชิกในครอบครัวจะเกิดความรู้สึกมีคุณค่าและเจตคติที่ดี

ต่อสังคม

-ความผูกพันระหว่างบิดามารดาและบุตรต้องมีความเกี่ยวข้องกันตลอดเวลา

จากแนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวแล้วข้างต้นในส่วนของความหมายลักษณะองค์ประกอบ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมพันธภาพภายในครอบครัว สามารถสรุปได้ว่าสัมพันธภาพภายในครอบครัวที่ดีจะเป็นพื้นฐานขั้นสูงของครอบครัวที่จะส่งผลต่อสังคมโดยสมาชิกในครอบครัวมีความรักความผูกพันซึ่งกันและกันมีการช่วยเหลือห่วงใยอาทรต่อกันซึ่งจะก่อให้เกิดความสุขภายในครอบครัวการที่ครอบครัวมีสายสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัวการให้ความรักความอบอุ่นต่อกันและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อการสร้างความผูกพันที่กระชับและมั่นคงและมีความเข้าใจที่ดีต่อกันและกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวจะทำให้สมาชิกในครอบครัวเกิดความรู้สึกมีคุณค่าและเจตคติที่ดีต่อสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดให้การศึกษาตลอดชีวิตเป็นแนวทางหลักในการดำเนินการจัดการศึกษาของไทยเพราะกระแสสังคมทั่วโลกได้มีความสนใจในการศึกษาตลอดชีวิต วัฒนธรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างสังคมการเรียนรู้ (Learning Society) และสังคมแห่งความรู้ (Knowledge Based Society) (สนอง, 2544:1) การศึกษาตลอดชีวิตมีมาคู่กับมนุษย์ ทุกศาสนา ความเชื่อ ปรัชญาหลายท่านสนับสนุนหลักการนี้เป็นอย่างดี ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้ระบุไว้ในมาตรา 8 การจัดการศึกษา ให้ยึดหลัก ดังนี้ (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542:6)

จากนิยามของครอบครัวและการศึกษาตลอดชีวิตเห็นได้ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างแยกออกไม่ได้ในมาตรา 11 ของพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ 2542 ได้กล่าวถึงครอบครัวว่า “บิดามารดา ผู้ปกครอง มีหน้าที่จัดให้บุตร หรือ บุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับตามมาตรา 17 และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนให้ได้รับการศึกษานอกเหนือจากภาคบังคับตามความพร้อมของครอบครัว” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542:8) และมาตรา 12, 14, 29 ได้สนับสนุนการให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตด้วย

อย่างไรก็ตาม ครอบครัวบางกลุ่มสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตให้กับเด็ก และคนในครอบครัวได้ แต่ก็ยังมีครอบครัวบางส่วนที่ประสบปัญหา ไม่สามารถจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อตอบสนองตาม พ.ร.บ. ได้

แนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทนี้ได้มีนักวิชาการในศาสตร์ต่างๆ เช่น นักมานุษยวิทยา นักสังคมวิทยา นักจิตวิทยา ได้ใช้แนวความคิดเกี่ยวกับบทบาท (role concept) ศึกษาพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคนในสังคมโดยมองว่าตัวบุคคลในฐานะเป็นสมาชิกในสังคมการปฏิสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับสังคมเป็นลักษณะสำคัญของบทบาทที่บุคคลแสดงอยู่และเราไม่มีทางเลือกเลยที่จะไม่เกี่ยวข้อง

สัมพันธ์กับบุคคลอื่นเพื่อให้สังคมก้าวไปสู่สังคมที่บุคคลส่วนใหญ่ปรารถนาตั้งนั้นสมาชิกทุกคนในสังคมจึงควรเรียนรู้บทบาทของกันและกันว่าเมื่อไรเวลาไหนและที่ใดบุคคลควรจะแสดงบทบาทอย่างไรจึงจะเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายการเข้าใจทฤษฎีบทบาทจะทำให้สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของมนุษย์ได้ในเรื่องของบทบาทนี้ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความรวมทั้งแนวความคิดไว้ดังนี้

รัฐพร ปุณฺณนินฺทร (2547 : บทคัดย่อ) ได้เสนอเพิ่มเติมว่าเมื่อบุคคลได้ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งแล้วก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องปฏิสัมพันธ์ (interaction) กับผู้อื่นตั้งนั้นบทบาทจึงเป็นสิ่งที่ติดตามมากับตำแหน่งอันเป็นเครื่องหมายกำหนดการดำรงตำแหน่งนั้นและยังได้จำแนกลักษณะของบทบาทไว้ 3 ประการดังต่อไปนี้

บทบาทที่กำหนดไว้หรือบทบาทตามอุดมคติ (prescribed or ideal role) เป็นบทบาทที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งเอาไว้อย่างแน่นอนและชัดเจน

บทบาทที่ควรกระทำ (ought-to-be role) เป็นบทบาทที่แต่ละบุคคลเชื่อว่าควรกระทำตามหน้าที่นั้นซึ่งอาจเป็นบทบาทที่กำหนดไว้ทุกประการหรือไม่ก็ได้ขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลที่ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

บทบาทที่กระทำจริง (performed role) เป็นบทบาทที่บุคคลได้กระทำจริง ๆ ตามความเชื่อ ความคาดหวังความกดดันตลอดจนโอกาสที่จะกระทำในแต่ละสังคมในช่วงเวลาที่ดำรงตำแหน่งนั้น

อุทัย นีรัญโต (2540 : 197) เห็นว่าบทบาทเป็นหน้าที่ (function) หรือพฤติกรรมอันพึงคาดหมาย (expected behavior) ของบุคคลแต่ละคนในสังคมเดียวกันและณรงค์เส็งประชา (2530 : 9) เห็นว่าบทบาทคือพฤติกรรมที่ปฏิบัติตามสถานภาพซึ่งถูกกำหนดและถูกคาดหมายจากสังคมเช่นเป็นครูต้องสอนนักเรียนเป็นทหารต้องป้องกันประเทศชาติ เป็นต้น

นอกจากนั้นจำนง อติวัฒน์สิทธิ์และคนอื่น ๆ (2547 : 45) กล่าวว่าบทบาทเป็นสิ่งที่คู่กับสถานภาพสถานภาพเป็นโครงสร้างของสังคมที่เป็นนามธรรมที่อยู่ในความคิดความเข้าใจร่วมกันของสังคมส่วนบทบาทเป็นพฤติกรรมที่เห็นได้เป็นการกระทำของบุคคลตามสถานภาพที่ตนดำรงอยู่ โดยได้แยกลักษณะของบทบาทเป็น 3 ประการดังต่อไปนี้

บทบาทในอุดมคติ (ideal role) เป็นบทบาทที่กำหนดไว้เป็นกฎหมายหรือตามความคาดหวังของบุคคลทั่วไปในสังคมเป็นแบบฉบับสมบูรณ์ซึ่งผู้มีสถานภาพหนึ่งควรกระทำแต่อาจไม่มีใครทำตามนั้นก็ได้

บทบาทตามที่บุคคลเข้าใจ (perceived role) เป็นบทบาทที่ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้น ๆ ที่คาดคิดด้วยตัวเองว่าควรเป็นอย่างไรทั้งนี้เกี่ยวข้องกับทัศนคติค่านิยมบุคลิกภาพและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

บทบาทที่แสดงออกจริง (actual or enacted role) เป็นการกระทำที่บุคคลปฏิบัติจริงซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์เฉพาะหน้า ขณะนั้นด้วยสถานการณ์ดังกล่าวอาจเป็นสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคมเช่นการกอดกันของกลุ่มต่าง ๆ และบทบาทที่กระทำจริงอาจสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับบทบาทในอุดมคติหรือบทบาทที่บุคคลรับรู้ก็ได้

จากการจำแนกบทบาททำให้สามารถสรุปลักษณะของบทบาทได้ 3 ประการด้วยกันคือ

- บทบาทที่กำหนดไว้ (prescribed role)
- บทบาทที่คาดหวัง (perceived role)
- บทบาทที่กระทำจริง (actual role)

กล่าวโดยสรุปบทบาทเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ การแสดงออกของบทบาทมีลักษณะอย่างไรนั้นขึ้นกับสถานการณ์ของบุคคลนั้นเช่นตำแหน่งหน้าที่บุคคลจะแสดงบทบาทตามที่คาดหวังไว้อย่างไรนั้นเกี่ยวข้องกับทัศนคติค่านิยมบุคลิกภาพและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งบุคคลอาจแสดงบทบาทออกมาไม่เป็นไปตามที่คาดหวังก็ได้สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าในการศึกษาครั้งนี้ควรนำแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทมาประยุกต์ใช้ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการศึกษาในครอบครัวซึ่งอาจหมายถึงบทบาทที่เกิดขึ้นจริงในการส่งเสริมการศึกษาของบุตร

การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

โรงเรียนประถมศึกษา เป็นสถาบันการศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนประถมศึกษาในชนบท การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง ในการดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษา การละเลยไม่เห็นความสำคัญของชุมชนเป็นการมองข้ามทรัพยากรที่สำคัญที่จะอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินงานของโรงเรียนไปอย่างน่าเสียดาย และบางทีอาจจะก่อให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนได้ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ความสำคัญของงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

จากการที่โรงเรียนประถมศึกษา มีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับชุมชนและท้องถิ่นทำให้กล่าวได้ว่า นอกจากเป็นสถาบันการศึกษาแล้ว โรงเรียนยังมีลักษณะเป็นสถาบันทางสังคมระดับท้องถิ่นอีกด้วย การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน จึงเป็นสิ่งจำเป็น และมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโรงเรียน การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีความสำคัญโดยสรุป ดังนี้

เป็นการบริหารงานที่ช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนเป็นไปได้โดยสะดวก

เป็นการบริหารงานที่ช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

เป็นการบริหารงานที่ช่วยให้ โรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโรงเรียนได้

เป็นการบริหารงานที่ช่วยให้เข้าใจสภาพความต้องการและปัญหาของชุมชนเพื่อประกอบในการพิจารณากำหนดนโยบายของโรงเรียน

เป็นการบริหารงานที่มีส่วนให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน อันจะเป็นการช่วยพัฒนาสังคมอีกทางหนึ่ง

เป็นการบริหารงานที่ส่งเสริมในเรื่องการอยู่ร่วมกัน และการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคม

เป็นการบริหารงานที่มีส่วนสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยราชการอื่น เช่น กรมการปกครอง กรมพัฒนาชุมชน เป็นต้น อันจะเป็นผลดีต่อทางราชการ

งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นงานที่จัดอยู่ในกลุ่มงาน 5 งานที่เป็นงานสนับสนุนงานวิชาการ ผลจากการประชุมระดมความคิดของผู้บริหารและผู้บริหารสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สรุปได้ว่า โดยทั่วไปแล้วงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จะมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 6 แต่ในโรงเรียนขนาดเล็กในชนบทห่างไกล อาจมีความสำคัญอยู่ในลำดับที่ 5 และผู้บริหารควรใช้เวลาในการบริหารงานด้านนี้โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 2-4 ชั่วโมง แล้วแต่ขนาด สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนประถมศึกษา โดยทั่วไปแล้วดำเนินไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ชุมชนมีความเข้าใจอันดีต่อโรงเรียน อันจะช่วยให้โรงเรียนได้รับความร่วมมือและความสะดวกในการดำเนินงาน
2. เพื่อให้โรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชน คือ บุคคล วัสดุ และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำเนินการของโรงเรียนได้
3. เพื่อให้โรงเรียนได้รับความสนับสนุนและช่วยเหลือจากชุมชน ทั้งด้านการเงิน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียน
4. เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือชุมชนทางด้านวิชาการและอื่น ๆ อันจะเป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมอีกทางหนึ่ง
5. เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานหลักของโรงเรียน คือ งานวิชาการบรรลุเป้าหมายได้สะดวก

6. เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในสิ่งแวดล้อมของหน่วยงาน อันจะทำให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

7. เพื่อป้องกัน หรือแก้ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนที่อาจเกิดขึ้นโดยเป็นผลกระทบจากชุมชน

ขอบข่ายงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีลักษณะเป็นความสัมพันธ์ 2 ทาง คือ ทั้งโรงเรียนและชุมชนมีบทบาทเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงเกี่ยวพันอยู่กับการดำเนินการเพื่อให้โรงเรียนสามารถแสดงบทบาทของการให้และการรับความร่วมมือ การสนับสนุน และความช่วยเหลือได้อย่างเต็มที่ โดยทั่วไปแล้วงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีขอบข่ายครอบคลุมงานทั้ง 5 รายการ ดังต่อไปนี้

1. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน หมายถึง การเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อันจะช่วยให้โรงเรียนปฏิบัติงานได้ สะดวกยิ่งขึ้น ในข่ายงานนี้อาจพิจารณาจากกิจกรรมต่อไปนี้

- 1.1 การประชุมผู้ปกครอง เพื่อชี้แจงการปฏิบัติงานของโรงเรียน
- 1.2 การทำจุลสาร หรือสิ่งพิมพ์เผยแพร่
- 1.3 จัดป้ายประกาศ เผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียน
- 1.4 การพบปะเยี่ยมเยียนในวาระที่เหมาะสม

2. การให้บริการแก่ชุมชน หมายถึง การให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชนตามกำลังความสามารถที่โรงเรียนจะดำเนินการได้ ได้แก่

- 2.1 การให้บริการทางวิชาการ
- 2.2 ให้คำแนะนำ หรือการปรึกษาหารือในกิจกรรมของชุมชน
- 2.3 ให้บริการอาคารสถานที่ หรือวัสดุอุปกรณ์

3. การร่วมกิจกรรมของชุมชน หมายถึง การเข้าร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ของชุมชนเท่าที่โรงเรียนมีความสามารถ และอยู่ในวิสัยที่เป็นไปได้ กิจกรรมในข่ายงานนี้ที่โรงเรียนควรปฏิบัติมีหลายอย่าง ได้แก่

- 3.1 การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประเพณีท้องถิ่น เช่น กิจกรรมทางศาสนา
- 3.2 เข้าร่วมในกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่น หรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์
- 3.3 ร่วมงานอื่น ๆ ของท้องถิ่น หรือของบุคคลตามวาระอันควร

4. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน หมายถึง การเปิดโอกาสเชิญชวนหรือหาทางให้บุคคลในชุมชนได้เข้าร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ได้แก่

4.1 การเชิญประชาชนมาร่วมในกิจกรรมงานวันเด็ก วันแม่ หรือวันสำคัญอื่นๆ
ของโรงเรียน

4.2 การเชิญบุคคลในท้องถิ่นที่มีความรู้ ความสามารถมาเป็นวิทยากรใน
โรงเรียน

4.3 ใ้บุคคลในชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาโรงเรียน โดยการ
ช่วยเหลือด้านแรงงาน หรือวัสดุอุปกรณ์

5. การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน และหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น หมายถึง การ
ดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เชื้ออำนาจให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
และหน่วยงานอื่น ๆ ได้แก่

5.1 การให้ครูมีส่วนร่วมในการติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน

5.2 การจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนกลุ่มและชุมชน

5.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน เช่นการตอบปัญหาชิงทุน
การศึกษา การแข่งขัน หรือ การประกวดต่าง ๆ

5.4 การจัดตั้งกลุ่ม หรือชมรมศิษย์เก่า หรือสมาคมครูและผู้ปกครอง

บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นหน้าที่รับผิดชอบที่สำคัญ
ประการหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในการบริหารงานด้านนี้ ผู้บริหารควรมีบทบาท
หน้าที่ตามขอบข่ายงาน โดยทั่วไป ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่โดยละเอียด ในด้านโครงสร้างทางวัฒนธรรม ประเพณี
อาชีพ สภาพเศรษฐกิจ ทรัพยากร สภาพปัญหา เจตคติ และความเชื่อถือต่าง ๆ เพื่อให้โรงเรียน
สามารถวางแผนปฏิบัติงาน ด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. รับผิดชอบในการจัดให้มีการวางแผนดำเนินงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชน

3. กระตุ้น และส่งเสริมให้บุคลากร สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน และให้บุคลากรใน
โรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินงานตามแผน

4. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และทั่วถึงโดยใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ

5. จัดให้มีการเยี่ยมเยียนชุมชน เพื่อรับทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการ
ดำเนินงาน

6. รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในขอบข่ายของงาน ตลอดถึงการเข้าร่วมกิจกรรม
ของชุมชน

7. จัดให้มีการให้บริการแก่ชุมชนในด้านต่าง ๆ ที่โรงเรียนสามารถทำได้

8. เลือกรูปบุคคลในชุมชน และแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการศึกษาของโรงเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้คณะกรรมการศึกษา ได้แสดงบทบาทในการสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนให้มากที่สุด โดยให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

9. ดำเนินการให้โรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท้องถิ่น คือ บุคคล วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้มากที่สุด

บริบทโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์

ประวัติและความเป็นมา

โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ตั้งอยู่ในท้องที่ หมู่ 16 ตำบลบางเสาธง กิ่งอำเภอบางเสาธง เป็นพื้นที่บริเวณเขตชานเมืองของจังหวัดสมุทรปราการ มีโรงงานอุตสาหกรรมมาก ประชาชนจากต่างจังหวัดอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานทำมาหากิน โดยยึดอาชีพรับจ้างทำงานโรงงานและค้าขายเล็กๆน้อยๆ ทำให้เกิดความแออัดของสังคม สภาพแวดล้อมยิ่งเสื่อมโทรมยิ่งขึ้น เด็กในวัยเรียนเพิ่มมากขึ้น นักเรียนย้ายเข้าย้ายออกตลอดเวลา ปัญหาอาคารเรียน ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน โต๊ะม้านั่ง บุคลากรไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้เกิดผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง

ลักษณะภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิศาสตร์ของโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ มีเนื้อที่ประมาณ 4 ไร่ พื้นที่เป็นที่ราบอยู่ติดริมคลองพ่อเฒ่าหรือคลองเจริญราษฎร์ด้านฝั่งตะวันตกของลำคลองมีเขตติดต่อกับบริเวณอื่นๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับถนนเทพารักษ์ ห่างประมาณ 800 เมตร

ทิศใต้ ติดต่อกับการเคหะแห่งชาติเมืองใหม่บางพลี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับการเคหะแห่งชาติเมืองใหม่บางพลี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับนิคมอุตสาหกรรมบางพลี

อาคารสถานที่ ประกอบด้วย

- อาคารเรียน 2 หลัง
- อาคารชั่วคราว (อนุบาล) 1 หลัง
- อาคารประกอบ 1 หลัง
- จำนวนห้องเรียน 14 ห้องเรียน
- จำนวนห้องพิเศษ 6 ห้อง

ห้องพิเศษของโรงเรียนมีดังนี้

1. ห้องคอมพิวเตอร์ 1 ห้อง
2. ห้องวิทยาศาสตร์ 1 ห้อง
3. ห้องพยาบาล 1 ห้อง
4. ห้องสหกรณ์ 1 ห้อง
5. ห้องสมุด 1 ห้อง
6. ห้องการงาน 1 ห้อง

คำขวัญโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์

ศึกษาดี มีวินัย นิยมไทย สามัคคี

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

มีระเบียบวินัย ใฝ่เรียนรู้และสร้างสรรค์ มุ่งมั่นสู่ความเป็นสากล

คิดค้นผลิตภัณฑ์ ยึดมั่นความเป็นไทย

ภารกิจ

โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. จัดทำนโยบายแผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 นโยบายมาตรฐานการศึกษาแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัยและความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์และจัดซื้อจัดจ้างตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ให้เหมาะสมตามสภาพความต้องการของโรงเรียน

3. พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน

4. ส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบเด็กด้อยโอกาสและการศึกษาเพื่อคนพิการ

5. กำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผล ผู้เรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ

6. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของ

โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์

7. ประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อพัฒนาการศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา

โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน

โรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเสาธง เป็นชุมชนที่เติบโตอย่างรวดเร็วเป็นที่รวมของประชากรทั่วทุกสารทิศ เป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่มีสถานที่ประกอบการประมาณ 200 กว่าโรง โรงเรียนได้รับผลกระทบจากสถานประกอบการบางแห่ง เช่น การปล่อยสารพิษออกมา ทำให้นักเรียนได้รับความเดือดร้อน อีกทั้งเป็นชุมชนแออัดมีมีจฉาชีพต่างๆ แอบแฝงอยู่ เป็นพื้นที่สีแดงในเรื่องของยาเสพติด แต่โรงเรียนเป็นศูนย์ปฏิบัติการป้องกัน เพื่อเอาชนะยาเสพติดเป็นโรงเรียนสีขาวเขตปลอดกัญยาเสพติด

สถานภาพการศึกษา

โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ เป็นโรงเรียนประถมศึกษาให้บริการด้านการศึกษาแก่เด็ก/เยาวชน ที่อยู่ในเขตบริการ หมู่ 16 ตำบลบางเสาธง และในโครงการเมืองใหม่บางพลี จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับอนุบาล 1-2 เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ คิดเป็นร้อยละ 100 และระดับการศึกษาภาคบังคับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

ผลสำเร็จที่เป็นจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา

จุดเด่นมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมและภูมิปัญญาไทย มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีความรู้ความสามารถและทักษะการทำงานด้านศิลปะ งานประดิษฐ์ตกแต่งและด้านกีฬา

จุดเด่นมาตรฐานด้านการเรียนการสอน

ครูมีคุณธรรมจริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีความขยันในการพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ โดยเข้ารับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตลอดจนเข้ารับการอบรมจากภาครัฐนำความรู้มาพัฒนาจัดการเรียนการสอน

จุดเด่นมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ในการเป็นผู้นำในการทำงาน จัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนการสอน

จุดเด่นมาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

สถานศึกษามีการสนับสนุน โดยใช้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างข้าราชการครูและชุมชน

จุดที่ควรพัฒนา

จุดที่ควรพัฒนามาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปความคิดรวบยอดได้ แต่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

จุดที่ควรพัฒนามาตรฐานด้านการเรียนการสอน

มีครูส่วนน้อยยังไม่นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาอบรมจากภายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ไปใช้พัฒนางานด้านการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน

จุดที่ควรพัฒนาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

ผู้บริหารควรจัดหาสื่อวัสดุ อุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยีเพื่อจัดทำเอกสารข้อมูลที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดทำนวัตกรรม และการพัฒนาด้านสื่อสารกับชุมชน

จุดที่ควรพัฒนาด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

ควรปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน ให้เป็นที่รองรับในการบริการแก่ชุมชน ในด้านวิชาการและการใช้สถานที่ ควรพัฒนาส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษและความถนัดในสาระต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมเพิ่มเติมฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะ ความชำนาญในสาระที่ตนเองถนัดสูงขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน ก็ให้ความสนใจช่วยเหลือกับผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนเช่นกัน นอกจากนี้จะพัฒนาให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการแก่ข้าราชการครูและชุมชนได้เป็นอย่างดี

ความต้องการความช่วยเหลือ

โรงเรียนยังขาดการสนับสนุนงบประมาณมาพัฒนาการบริหารจัดการ ในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีให้เพียงพอกับความต้องการของชุมชน

ลักษณะทางสังคม ภาษา ศาสนา วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ มีลักษณะเป็นชุมชนแออัด มีประชากรประมาณ 110,000 คน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียนเป็นโรงงานอุตสาหกรรม อาชีพหลักของชุมชนประมาณ 80 % รับจ้างในโรงงาน ส่วนอีกร้อยละ 20 ประกอบอาชีพเลี้ยงกุ้งกุลาดำ เลี้ยงปลา สลิด รับจ้าง และค้าขาย ด้วยเหตุนี้รายได้ของประชาชนจึงขึ้นอยู่กับและการประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงาน ประชาชนส่วนใหญ่จึงมีฐานะค่อนข้างยากจน มีรายได้เฉลี่ย 25,000 บาท / ครัวเรือน / ปี ไม่มีเงินออมและมีภาระค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวสูง ส่งผลให้ผู้ปกครอง และชุมชนมีการลงทุนทางการศึกษาน้อย ด้านสังคมและวัฒนธรรมประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ วันลอยกระทง วันเข้าพรรษา และออกพรรษาดังนั้นการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวัฒนธรรมทางศาสนา จึงอาศัยวัดลาดหวายซึ่งอยู่ห่างออกไปประมาณ 3 กิโลเมตร ด้านภาษาหลักที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร คือ ภาษากลาง ในส่วนสิ่งแวดล้อมภายในเขตบริการ โดยทั่วไปนั้น เนื่องจากที่ตั้งโรงเรียนอยู่ในชุมชนอุตสาหกรรม จึงก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำ ทางอากาศที่เกิดจากการทางโรงงานจะปล่อยควันเสีย น้ำเสียจากโรงงานออกมาทำให้มีกลิ่นเหม็นมาก จึงมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของนักเรียนและบุคลากร ทำให้ป่วย

เป็นโรคภูมิแพ้หรือระบบทางเดินหายใจ ส่วนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น ประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนการปลูกป่า ปลูกไม้ยืนต้น ไม้ดอกไม้ประดับ และ ประการสำคัญประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือ ดูแล บำรุงรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแบบ ยั่งยืน

การคมนาคมและการขนส่ง

การคมนาคมทางบก ที่มาสามารถเข้าถึงโรงเรียนโดยจุดเริ่มต้นที่ถนนบางนา-ตราด ประมาณกิโลเมตรที่ 23 เลี้ยวขวาเข้ามาทางโรงพยาบาลบางนา 2 ผ่านตลาดเคหะเมืองใหม่บางพลี ถึงโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์

การคมนาคมทางน้ำ ที่สามารถเข้าถึงโรงเรียนโดยมีจุดเริ่มต้นที่กิ่งอำเภอบางเสาธง ไปตาม เส้นทางคลองเจริญราษฎร์ ผ่านหน้าโรงเรียน

สาธารณูปโภค

ไฟฟ้า ประชาชนมีไฟฟ้าใช้คิดเป็นร้อยละ 100 ของครัวเรือน และอยู่ในเขตบริการของไฟฟ้านครหลวงเขตอำเภอบางเสาธง

น้ำประปา ประชาชนใช้น้ำจากระบบการจ่ายน้ำของการประปานครหลวงเข้าถึงประชาชน ทุกครัวเรือน รองลงมาคือ แหล่งน้ำธรรมชาติในลำคลองและใช้น้ำฝนสำหรับการอุปโภคโดยแต่ละ ครัวเรือนมีแหล่งเก็บน้ำสำรองไว้เพื่ออุปโภคบริโภคตลอดปี

โทรศัพท์ ประชาชนมีโทรศัพท์ใช้คิดเป็นร้อยละ 75 ของประชากร และอยู่ในเขตบริการ ของอำเภอบางเสาธง

การสาธารณสุข

มีสถานบริการสุขภาพสำหรับประชาชนมี จำนวน 2 แห่ง คือ โรงพยาบาลบางบ่อและสถานีอนามัยตำบลบางเสาธง หมู่ 8 สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ตั้งห่างจากโรงเรียนประมาณ 2 กิโลเมตร

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ยึดหลักด้านเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กล่าวคือ เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่น กำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานเรียนรู้ กำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานเรียนรู้ แต่ละกลุ่มสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นช่วงชั้นละ 3 ปี จัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นคนไทยไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพอาชีพ ตลอดจนจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาจัดทำสาระในรายละเอียดเป็นรายปี หรือรายภาคให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย

การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้กับตนเอง และความสัมพันธ์กับตนเองในสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมทั้งความรู้ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่อง การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้ทักษะทางด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ความรู้ และทักษะด้านการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่พึงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งความสามารถในการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาสถานที่ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์ได้ทุกกระบวนการศึกษาทุก

อนึ่ง เพื่อให้การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ สถานศึกษาต้องมีการประสานสัมพันธ์ และร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังจำเป็นต้องสนับสนุน ส่งเสริมด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาให้ครอบคลุมหลักสูตรและกว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นสากล ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการจะได้จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการใช้หลักสูตรให้ประชาชนทั่วไป ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีความเข้าใจและรับทราบบทบาทของตนในการพัฒนาตนเองและสังคม

หลักการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศจึงกำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ ดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนา และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ
4. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เห็นคุณค่าของตัวเอง มีวินัยในตัวเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์
2. มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า
3. มีความอันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์
4. มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต
5. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
6. มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค
7. เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม
9. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งนำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

โครงสร้าง

เพื่อให้จัดการจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษาจึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น

กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียนดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6

2. สาระการเรียนรู้

กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ทักษะหรือกระบวนการ การเรียนรู้และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม

ภาษาไทย

คณิตศาสตร์

วิทยาศาสตร์

สังคมศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม

สุขศึกษาและพลศึกษา

การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ภาษาต่างประเทศ

ศิลปะ

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้ เป็นมาตรฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่สอง ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์เรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้ไว้ในสาระการเรียนรู้กลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา

กลุ่มภาษาต่างประเทศ กำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษทุกช่วงชั้นปี ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สามารถเลือกจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม

3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัด และความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ

3.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้นำพิณประโยชน์ เป็นต้น

4. มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อให้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ

4.1 มาตรฐานการเรียนรู้การ ศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เข้มข้นขึ้นตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้

5. เวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800 - 1,000 ชั่วโมงโดยเฉลี่ยวันละ 4 - 5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800 - 1,000 ชั่วโมงโดยเฉลี่ยวันละ 4 - 5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,000 - 1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 5 - 6 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6

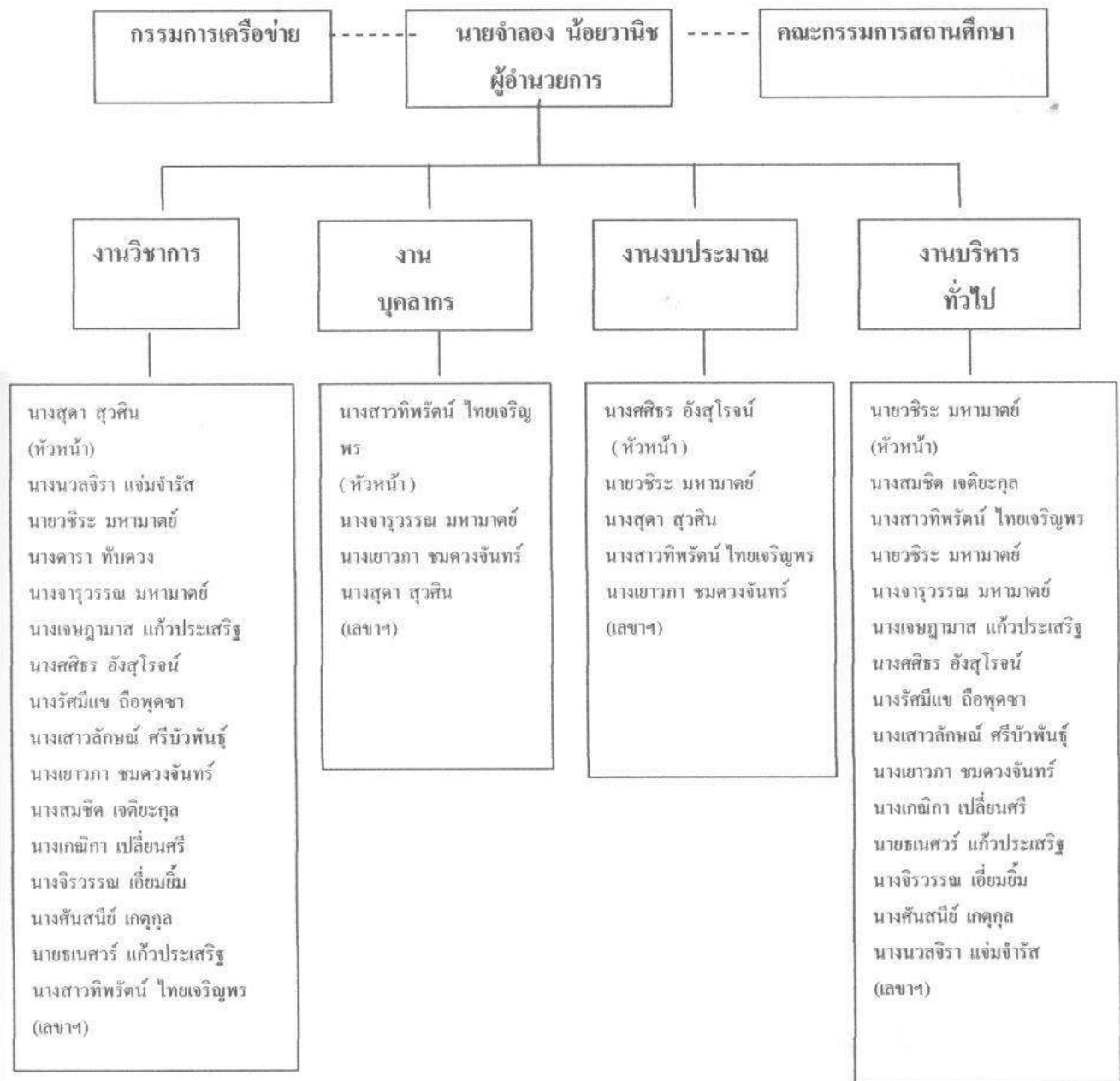
มีเวลาเรียนปีละไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

การบริหารงานโรงเรียน

โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ (2550:8) ได้แบ่งการบริหารงานของโรงเรียนออกเป็น 4 งาน คือ

1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากร
3. งานงบประมาณ
4. งานบริหารทั่วไป

ระบบโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์

แผนภูมิที่ 1 แสดงระบบโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์

ที่มา : โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์, 2550 : 26

ความหมายของการบริหารโรงเรียน

การบริหารโรงเรียน เป็นการดำเนินการ การควบคุม การจัดการเกี่ยวกับเรื่องในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนได้แก่ ครู นักเรียน หลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์ กิจกรรม และการบริการต่างๆ การบริหารโรงเรียนเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียน ที่ต้องร่วมกันดำเนินงานของโรงเรียน ให้เป็นไปตามเป้าหมาย สนองตอบความต้องการของชุมชนและสังคม และเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อนักเรียน

นักการศึกษา ได้ให้ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนดังนี้

สมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง (2542 : 235) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกด้าน เพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กล่าวคือ มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีชีวิตที่สงบสุข และเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและประเทศชาติ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544ก : 8) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่ต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ ขั้นตอนต่างๆ ในการบริหารอย่างมีระบบ โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงาน และนำเอาเทคนิควิธีการกระบวนการบริหารที่เหมาะสม มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่าการบริหารโรงเรียนหมายถึงการดำเนินงานในโรงเรียนทุกๆ ด้านของผู้บริหารโดยใช้กระบวนการ วิธีการ และเทคนิคต่างๆ เพื่อให้นักเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน

ในการบริหารโรงเรียนมีนักการศึกษา ได้ให้แนวคิดในการบริหารโรงเรียนไว้หลายท่านดังนี้

กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2541 : 40) ให้แนวคิดว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการจัดการเพื่อเสริมความพร้อมให้กับโรงเรียนในด้านต่างๆ รวมทั้งการพัฒนาช่วยเหลือนักเรียนตามสภาพปัญหาที่ประสบอยู่ ซึ่งความสำเร็จของการบริหารการศึกษาพิจารณาได้จากผลที่เกิดต่อการพัฒนาของเด็กและการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

ชาญชัย อาจิณสมอาจารย์ (2542 : 8) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาหมายถึง การทำงานร่วมกัน การช่วยให้ตระหนักในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา การให้บริการแก่สังคม เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับบุคคลได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครองและประชาชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างบุคคลเหล่านี้ และให้การใช้ทรัพยากรได้ประโยชน์สำหรับการศึกษามากที่สุด บรรลุวัตถุประสงค์โดยผ่านวิธีการของการจัดองค์กร การสั่งการ การอำนวยความสะดวก และการปรับปรุงการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

เทือน ทองแก้ว (2545 : 37) ให้แนวคิดว่าการบริหารการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น จำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องพัฒนาภาวะผู้นำให้มีความสามารถในการเป็นผู้บริหารอยู่ในระดับสูงและมีรูปแบบที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่จะทำให้เกิดการจูงใจให้มีวิสัยทัศน์ในองค์การวางแผนกลยุทธ์ และปัจจัยต่างๆ

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนเป็นการร่วมมือกันทำงาน ของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ โดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับการศึกษาให้มากที่สุด ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้าน ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทักษะคิด ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ สามารถบริหารโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

ขอบข่ายของการบริหารงานในโรงเรียน

การบริหารงานวิชาการ มีผู้ให้ความรู้ไว้หลายท่าน ดังนี้

การบริหารงานวิชาการ เป็นหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารโรงเรียน คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพิจารณาได้จากความสำเร็จของงานวิชาการ มีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545 : 3) กล่าวถึงความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง งานควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูผู้สอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรม การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การประเมินมาตรฐานการศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพ และประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยจัดกิจกรรมทุกอย่างทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารการศึกษา

รุจิร ภู่อาระและจันทรานี สงวนนาม (2545 : 56) การบริหารงานวิชาการ หมายถึงการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 33) ให้แนวคิดว่า งานวิชาการเป็นหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้

ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน
ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

จากข้อความดังกล่าวพอสรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึงการบริหารสถานศึกษา
โดยใช้กิจกรรมและกระบวนการเรียนการสอน การปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการเรียนการ
สอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็น
สำคัญจึงถือเป็นงานหลักของโรงเรียน

การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนจะต้องดำเนินการอย่างมีระบบและต่อเนื่อง เพราะบุคคล
เป็นพลังสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลว เนื่องจากบุคคลมีความแตกต่างกันทั้ง
ทางด้านความรู้ ความสามารถ บุคลิกลักษณะ การกระทำและที่สำคัญที่สุดคือบุคคลมีความรู้สึกนึก
คิด นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความคิดเกี่ยวกับการบริหารบุคคล สรุปได้ดังนี้

ชาญชัย อาจิณสมอาจารย์ (2542 : 114) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง การกระทำ
หน้าที่ และการตัดสินใจเกี่ยวกับบุคลากร จากวัตถุประสงค์ของสถาบัน รวมทั้งคุณสมบัติและ
ปริมาณกำลังคนที่ต้องการ การสรรหา การเลือกสรร การแนะนำเบื้องต้น ค่าตอบแทน การพัฒนา
ความมั่นคงปลอดภัยและการมีส่วนร่วม ซึ่งมีผลกระทบต่อบรรยากาศ การดำรงไว้ซึ่งวัตถุประสงค์
ขององค์กร นอกจากนี้ยังต้องอาศัยความคิด การวางแผน ตลอดจนความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2544 : 9) ให้ความหมายของการบริหารบุคคลไว้ว่า การ
บริหารบุคคลหมายถึง การบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อใช้คนให้เหมาะสมกับงาน ตามวัตถุประสงค์
และความต้องการของหน่วยงาน โดยหน่วยงานสามารถดึงดูด อารมณ์รักษาและพัฒนาให้มีความรู้
ความสามารถเพียงพอที่จะอยู่ปฏิบัติงานกับหน่วยงานให้นานที่สุดเท่าที่หน่วยงานต้องการ ทั้งนี้
เพื่อให้หน่วยงานสามารถกระทำภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามความมุ่งหมายของหน่วยงาน

สมคิด บางโม (2544 : 174) ได้ให้ความหมายของการบริหารบุคคลไว้ว่า การบริหารบุคคล
หมายถึง การใช้ทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้การบริหารองค์การบรรลุ
จุดมุ่งหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ ขอบข่ายของการบริหารงานบุคคลจะให้เกิด
ประสิทธิภาพสูงสุด บุคคลขององค์กรมีขวัญดีและตั้งใจทำงานอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องบริหาร
โดยใช้ระบบคุณธรรม หรือระบบความดีที่ยึดหลัก 4 ประการได้แก่ หลักการเสมอภาค หลัก
ความสามารถ หลักความมั่นคง และหลักความเป็นกลางทางการเมือง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 51) ให้แนวคิดว่าในการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็น
ภารกิจสำคัญ ที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา
เพื่อดำเนินการด้านบริหารบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิศระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตาม

หลักสูตรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคลเป็กระบวนกรบริหารและจัดการเกี่ยวกับบุคคลในการที่จะเลือกสรรคนดีมีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับงานและความต้องการขององค์การ เพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพบุคลากรเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตรงตามเป้าหมายขององค์การ

ความสำคัญของการบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลของโรงเรียน เป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหาร ที่จะบริหารจัดการให้การปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนมีคุณภาพ และประสิทธิภาพซึ่งมีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารงานบุคคลคือ

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 6) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานบุคคลว่า การบริหารงานบุคคลเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหาร มีความจำเป็นต้องเรียนรู้วิชานี้ให้มีความลึกซึ้ง และนำไปใช้ให้เกิดทักษะในการบริหาร เพราะจะเป็นผลต่อความสำเร็จของงานเป็นอย่างยิ่ง

พิชัย เสงี่ยมจิตต์ (2542: 109) ได้กล่าวถึง การบริหารงานบุคคลไว้ว่า เป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยนำเอาวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด รู้จักสรรหาและเลือกบุคคลเข้าทำงานอย่างเหมาะสม ทั้งรู้จักกระตุ้นให้เขาเหล่านั้นเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้วยความเอาใจและเกิดความพึงพอใจในงานนั้น ๆ

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่าการบริหารงานบุคคลมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการของผู้บริหาร ที่จะบริหารงานให้มีประสิทธิผลเกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย คือ โรงเรียน ผู้บริหารและ ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงตัวนักเรียน

ขอบข่ายการบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน มีขอบข่ายครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดความต้องการบุคคลกับโรงเรียน มีผู้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานบุคคลไว้ดังนี้

สมาน รังสิโยกฤษฎ์ (2540 : 2) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล โดยทั่วไปควรประกอบด้วย การวางแผนนโยบาย การกำหนดตำแหน่ง การออกกฎหมายระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับบุคคล การวางแผนกำลังคน การกำหนดตำแหน่ง การกำหนดเงินเดือน การสรรหาบุคคล การบรรจุแต่งตั้ง การจัดทำทะเบียนประวัติ การพัฒนาบุคคล การประเมินผลการปฏิบัติงานและการพิจารณาความดีความชอบ วินัยและการดำเนินการตามระเบียบวินัย การจัดสวัสดิการ และประโยชน์เกื้อกูล การให้ออกจากงาน และบำเหน็จบำนาญ

ดังนี้

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545ช : 33 – 34) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานบุคคลไว้

1. การวางแผนอัตรากำลัง
2. การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. การเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
4. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ได้แก่ การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและการเตรียมความพร้อม การพัฒนาอย่างเข้ม
5. การย้ายข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา
6. การเปลี่ยนแปลงสถานภาพวิชาชีพ
7. เงินเดือนและค่าตอบแทน
8. การเลื่อนขั้นเงินเดือน
9. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
10. การลาศึกษาต่อ
11. การประเมินผลการปฏิบัติงาน
12. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
13. มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
14. การส่งเสริมวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
15. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยร้ายแรง และการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ที่ไม่กระทำความผิดไม่ร้ายแรง
16. การสั่งพักราชการการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
17. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
18. การอุทธรณ์
19. การร้องทุกข์
20. การออกจากราชการ
21. การขอรับใบอนุญาตและการขอต่อใบอนุญาตวิชาชีพ
22. งานทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
23. งานยกเว้นคุณสมบัติ
24. งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

25. งานเลขานุการ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาระทรวงศึกษาศึกษาธิการ (2546ก : 51 – 63) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารการศึกษาไว้ 5 ด้านพอสรุปได้ คือการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย และการออกจากราชการ

จากขอบข่ายการบริหารงานบุคคลดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่าการบริหารงานบุคคลเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับงาน 5 ด้านคือ การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย และการออกจากราชการ

จะเห็นได้ว่า การบริหารงานบุคคลเป้าหมายสำคัญคือ การสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีความเหมาะสมตรงกับความต้องการของหน่วยงานผู้บริหารจะต้องมีความรอบรู้ในการดำรงรักษาพัฒนาบุคลากรให้มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจะเกิดความผูกพันกับหน่วยงาน ตั้งใจทำงานให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การบริหารการเงิน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การบริหารบัญชี และการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใส งานงบประมาณ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายไว้ว่า เป็นบัญชีหรือจำนวนเงินที่กำหนดไว้เป็นรายรับหรือรายจ่าย (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน , 2525 : 202)

ไกรยุทธ ธีรตยา คีรินทร์ (2528 : 7) ให้ความหมายงบประมาณว่าเป็นแผนงานที่ครอบคลุมทุกๆ ขั้นตอน และลักษณะของการปฏิบัติงานสำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่งที่กำหนดแน่นอนลงไป ดังนั้นงบประมาณจึงเป็นการแสดงออกอย่างเป็นทางการถึงนโยบาย แผนงาน วัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยผู้บริหารระดับสูง

สรุปการบริหารงานงบประมาณ หมายถึงแนวทางหรือแผนการดำเนินงานสำหรับผู้ปฏิบัติในการดำเนินงานนั้นๆ โดยให้เสียค่าใช้จ่ายให้น้อยที่สุดและสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานนอกจากนี้งบประมาณยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อีกด้วย

งานบริหารทั่วไป หมายถึงการดำเนินธุรการ งานส่งเสริมกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การดูแลอาคารสถานที่ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลและสารสนเทศ งานบริการสาธารณะ

พิชัย เสี่ยมจิต (2542 : 65-95) กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียนว่ามี 4 งาน คือ เกี่ยวกับการควบคุม เกี่ยวกับการสวัสดิการ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม และเกี่ยวกับการสอน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528 : 136-139) กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานที่ต้องปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหลายฝ่ายอาจจะเกิดปัญหาขึ้น ซึ่งเกิดจากความแตกต่างระหว่างบุคคล

พนัส หันนาคินทร์ (2526 : 237) กล่าวว่า งานธุรการถึงแม้จะไม่ได้เป็นหัวใจของการดำเนินงานโรงเรียน แต่ในทางปฏิบัติจะมีความยิ่งใหญ่กว่าในแง่ที่เป็นหน่วยบริการแก่ฝ่ายปฏิบัติการสอน และยิ่งกว่านั้นความผิดพลาดในการดำเนินงานด้านธุรการยังเป็นที่ประจักษ์ชัดยิ่งกว่าด้านการสอนและด้านการสนับสนุนการสอน

สรุปการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้บริหารและ ครูประถมศึกษาร่วมกันดำเนินตามภาระหน้าที่ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้หรือตามนโยบายทุกระดับ เพื่อให้การบริการการศึกษาแก่เยาวชน ชุมชน เกิดการพัฒนา ด้านความรู้ ความสามารถ และสร้างเจตคติ ค่านิยมต่างๆ ให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติต่อไป

การบริหารการจัดในโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์

โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ มีการบริหารจัดการตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

1. งานวิชาการ จัดให้มีหัวหน้าช่วงชั้น หัวหน้าสาระ งานพัฒนาหลักสูตรงานวิจัย งานวัดประเมินผล งานพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน งานประกันคุณภาพ ประกอบด้วยงานต่างๆ ดังนี้

- 1.1 การบริหารหลักสูตร
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผลประเมินผล และเทียบโอน
- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ
- 1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 1.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.7 การนิเทศการศึกษา
- 1.8 การแนะแนวการศึกษา
- 1.9 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.10 ส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการให้แก่ประชาชน

1.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

1.12 ส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และ

สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. การบริหารงานบุคคล มีการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหาบุคลากร พัฒนาบุคลากร ขวัญกำลังใจ การรักษาวินัย การออกจากราชการ ประกอบด้วยงานต่างๆ ดังนี้

2.1 การวางแผนอัตรากำลัง

2.2 การสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง

2.3 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

2.4 วินัยและการรักษาวินัย

2.5 การออกตรวจราชการ

3. การบริหารงานงบประมาณ จัดทำแผนของงบประมาณ จัดสรรงบประมาณ จัดซื้อจัดจ้าง พัสดุครุภัณฑ์ การเงินการบัญชี การระดมทรัพยากร ประกอบด้วยงานต่างๆ ดังนี้

3.1 การจัดทำงบประมาณ

3.2 การจัดสรรงบประมาณ

3.3 การตรวจติดตามประเมินผลและรายงานผล

3.4 การใช้จ่ายเงิน

3.5 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

3.6 การบริหารการเงิน

3.7 การบริหารบัญชี

3.8 การบริหารพัสดุและทรัพย์สิน

4. การบริหารทั่วไป มีงานธุรการ ดำเนินนักเรียน การรับนักเรียน การควบคุมภายใน ข้อมูลสารสนเทศ งานดูแลสถานที่ งานสนับสนุนวิชาการ งานประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วยงานต่างๆ ดังนี้

4.1 การดำเนินงานธุรการ

4.2 งานเลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.3 งานข้อมูลสารสนเทศ

4.4 การประสานงานและการพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.5 การจัดระบบบริหาร และการพัฒนาองค์กร

4.6 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

4.7 งานส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร บริหารทั่วไป

- 4.8 การดูแลอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม
- 4.9 การจัดทำสำมนโนผู้เรียน
- 4.10 การรับนักเรียน
- 4.11 การส่งเสริมประสานงาน การศึกษา ในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย
- 4.12 การส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน
- 4.13 การประชาสัมพันธ์ การศึกษา
- 4.14 งานประสานราชการกับเขตพื้นที่ และหน่วยงานอื่น
- 4.15 การจักระบบควบคุมภายในหน่วยงาน
- 4.16 งานบริการสาธารณะ
- 4.17 งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศไทย

ศิริพร จันทร์ประยูร (2545) ศึกษาบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็กกำพร้าของครอบครัวอุปการะตามโครงการครอบครัวอุปการะในนิคมสร้างตนเองของกรมประชาสงเคราะห์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็กกำพร้าของครอบครัวอุปการะปัจจุบันที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็กกำพร้าของครอบครัวอุปการะและบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็กกำพร้าของครอบครัวอุปการะที่มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการเด็กตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการอบรมเลี้ยงดูเด็กกำพร้าโดยรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณซึ่งได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 36 ครอบครัวผลการศึกษาพบว่าบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็กกำพร้าของครอบครัวอุปการะอยู่ในระดับดีปัจจุบันที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็กกำพร้าของครอบครัวอุปการะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05 ได้แก่สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวและการมีความรู้ที่ดีเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็กกำพร้าของครอบครัวอุปการะกับพัฒนาการเด็กพบว่าครอบครัวมีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็กกำพร้าที่ดีเหมาะสมส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีตามมาและบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็กกำพร้าของครอบครัวอุปการะที่ไม่ดีจะส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการที่ไม่ดีด้วยเช่นกันส่วนปัญหาและอุปสรรคในการอบรมเลี้ยงดูเด็กกำพร้ามีสาเหตุทั้งจากครอบครัวอุปการะตัวเด็กเจ้าหน้าที่รวมถึงการจ้ดค่าตอบแทนและบริการต่าง ๆ

ปิ่นปักข์ ดีหอม (2543) ศึกษาบทบาทของครอบครัวชนบทในการดูแลสุขภาพตนเองของสมาชิกในสภาวะปกติโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ (1) บทบาทของครอบครัวชนบทในการ

ดูแลสุขภาพตนเองของสมาชิกในสภาวะปกติ (2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของครอบครัวชนบทในการดูแลสุขภาพตนเองของสมาชิกในสภาวะปกติประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่บุคคลในครอบครัวที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพสมาชิกของครอบครัวในสภาวะปกติได้จำนวน 400 ครอบครัว ผลการวิจัยพบว่าครอบครัวส่วนใหญ่มีบทบาทในการดูแลสุขภาพตนเองของสมาชิกในสภาวะปกติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของครอบครัวชนบทในการดูแลสุขภาพตนเองของสมาชิกในสภาวะปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือการสนับสนุนจากเครือญาติและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขสัดส่วนวัยพึ่งพิงต่อวัยทำงานและความเชื่อเกี่ยวกับโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคทั้งนี้ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายบทบาทของครอบครัวชนบทในการดูแลสุขภาพตนเองของสมาชิกในสภาวะปกติได้ประมาณร้อยละ 9.3

นิภาพรรณ โรจนวิภาค (2543 : 41) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารโรงเรียนเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านใหม่วัฒนา จังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารโรงเรียนและศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต่อการบริหารงานโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของโรงเรียนดังนี้ ด้านกิจการนักเรียนและด้านบุคลากร ดำเนินการในระดับ “มาก” ด้านธุรการการเงินและด้านอาคารสถานที่ดำเนินการในระดับ “ปานกลาง” สำหรับข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีความถี่มากที่สุดคือ ให้โรงเรียนจัดงานชุมนุมศิษย์เก่าทุกปี โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนตามโอกาสอันสมควรและขอให้โรงเรียนจัดสอนคอมพิวเตอร์ตั้งแต่ชั้นก่อนประถมศึกษา ถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ภูฟ้า เสวกพันธ์ (2543) ศึกษาผลของโปรแกรมนันทนาการที่มีต่อการพัฒนาเชาวน์อารมณ์ของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของโปรแกรมนันทนาการที่มีต่อการพัฒนาเชาวน์อารมณ์ของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างเป็น นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 45 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า (1) กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 มีพัฒนาการคะแนนเฉลี่ยของเชาวน์อารมณ์ดีวก่อนการทดลองภายหลัง สัปดาห์ที่ 8 โดยกลุ่มทดลองที่ 1 พบว่ามีพัฒนาการคะแนนเฉลี่ยเชาวน์อารมณ์ดีวก่อนการทดลอง ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมตนเองด้านเห็นใจผู้อื่นด้านรับผิดชอบด้านมีแรงจูงใจด้านตัดสินใจและแก้ปัญหา ด้านสัมพันธภาพด้านภูมิใจตนเองและด้านพอใจชีวิตยกเว้นด้านสุขสงบทางใจไม่มีความแตกต่างกันกลุ่มทดลองที่ 2 พบว่ามีพัฒนาการคะแนนเฉลี่ยเชาวน์อารมณ์ดีวก่อนการทดลอง ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมตนเองด้านเห็นใจผู้อื่นด้านมีแรงจูงใจด้านตัดสินใจและแก้ปัญหา ด้านสัมพันธภาพส่วนอีก 4 ได้แก่ ด้านรับผิดชอบด้านภูมิใจตนเองและด้านพอใจชีวิตด้านสุขสงบทางใจไม่

มีความแตกต่างกัน (2) กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 มีพัฒนาการคะแนนเฉลี่ยของเชาวน์
 อารมณ์ไม่แตกต่างกันภายหลังสัปดาห์ที่ 8

จิตสุภา ไวยวรรณ (2543) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์ปัญญาและเชาวน์อารมณ์
 ในเยาวชนไทยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์ปัญญาและเชาวน์อารมณ์
 ในเยาวชนไทยกลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนไทยอายุ 15 - 18 ปีจำนวน 860 คนผลการวิจัยพบว่า (1)
 ระดับเชาวน์ปัญญามีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับระดับเชาวน์อารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติ (2) ระดับเชาวน์ปัญญาและระดับเชาวน์อารมณ์ไม่มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับอายุ (3) ระดับ
 เชาวน์อารมณ์ของเพศหญิงสูงกว่าระดับเชาวน์อารมณ์ของเพศชายในระดับอายุเดียวกัน (4) ปัจจัย
 ระดับเชาวน์ปัญญาเพศสายการศึกษา ระดับการศึกษาสัมพันธ์ภาพในครอบครัวและอาชีพของ
 ผู้ปกครอง (เฉพาะอาชีพศิลปิน/งานสร้างสรรค์และอาชีพให้บริการ) ส่งผลต่อระดับเชาวน์อารมณ์ (5)
 ปัจจัยเพศอายุสัมพันธ์ภาพในครอบครัวรายได้ของครอบครัวการศึกษาของผู้ปกครองและอาชีพของ
 ผู้ปกครอง (เฉพาะอาชีพครู/อาจารย์แพทย์/พยาบาลการเงิน/การบัญชีผู้ปกครองที่ไม่ได้ประกอบ
 อาชีพและกำลังศึกษาอยู่) ส่งผลต่อระดับเชาวน์ปัญญา

นิรดา อุดลยพิเชษฐ (2542) ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาเชาวน์อารมณ์ที่มีต่อระดับ
 เชาวน์อารมณ์ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
 ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาเชาวน์อารมณ์ที่มีต่อระดับเชาวน์อารมณ์ของนักศึกษาพยาบาล
 ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือกลุ่มตัวอย่างจำนวน 39 คน นักศึกษาทุกคนได้รับการทดสอบ
 เชาวน์อารมณ์ก่อนการทดลองแล้วจำแนกเป็นระดับเชาวน์อารมณ์สูงปานกลางและต่ำหลังการ
 ทดลองให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทำมาตรวัดเชาวน์อารมณ์อีกครั้งหนึ่งโดยออกแบบการวิจัยแบบมี
 กลุ่มทดลองกลุ่มเดียวไม่มีกลุ่มควบคุมผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษาที่มีระดับเชาวน์อารมณ์สูงก่อน
 และหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน (2) นักศึกษาที่มีระดับเชาวน์อารมณ์ปานกลางและต่ำหลังการ
 ทดลองมีระดับเชาวน์อารมณ์สูงกว่าก่อนการทดลอง นักศึกษาที่มีระดับเชาวน์อารมณ์ต่ำมีคะแนน
 ความแตกต่างของเชาวน์อารมณ์ระหว่างหลังการทดลองกับก่อนการทดลองสูงกว่านักศึกษาที่มี
 ระดับเชาวน์อารมณ์สูง นักศึกษาที่มีระดับเชาวน์อารมณ์ต่ำมีคะแนนความแตกต่างของเชาวน์
 อารมณ์ระหว่างหลังการทดลองกับก่อนการทดลองสูงกว่านักศึกษาที่มีระดับเชาวน์อารมณ์ปานกลาง
 นักศึกษาที่มีระดับเชาวน์อารมณ์ปานกลางและสูงมีคะแนนความแตกต่างของเชาวน์อารมณ์หลังการ
 ทดลองกับก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน

พวงทอง นิลยิ้ม (2542) ศึกษาบทบาทของผู้ใหญ่ในครอบครัวในการถ่ายทอดวัฒนธรรม
 ผ่านการเล่นและของเล่นเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพเด็กปฐมวัยศึกษาเฉพาะกรณีบ้านท่า อำเภอดุสิต
 สำโรง จังหวัดลพบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ใหญ่ในการถ่ายทอดวัฒนธรรมตาม

สภาวะแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมในหมู่บ้านเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพเด็กปฐมวัยโดยผ่านการ เล่นและขบเล่น ข้อมูลในการศึกษาได้จากการรวบรวม ในช่วงเดือนมกราคม 2539 – เดือน ธันวาคม 2542 โดยวิธีการสังเกตการณ์ แบบมีส่วนร่วมจากเด็กจำนวน 25 คนที่มีอายุระหว่าง 0-5 ปี จาก หมู่บ้านเก่าจังหวัดลพบุรี จากการศึกษา พบว่าผู้ใหญ่ในครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการให้การเลี้ยงดูอบรม สั่งสอนและถ่ายทอดวัฒนธรรมให้กับลูกหลานของตนเองโดยมีการเล่นและขบเล่นของเด็ก เป็นสื่อกลางที่ใช้ในการถ่ายทอดเพราะการเล่นและขบเล่นเป็นกิจกรรมที่เด็กๆ ทำอยู่ตลอดเวลาที่ เขามีโอกาส จึงทำให้การอบรมสั่งสอนและการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากผู้ใหญ่ไปสู่เด็กปฐมวัยทำได้ อย่างสม่ำเสมอและส่งผลเป็นประสบการณ์ที่เด็กจะได้รับการปลูกฝังจนพัฒนาเป็นบุคลิกภาพของ เด็กในการศึกษาพฤติกรรมที่คาดว่าเด็กจะได้รับคุณลักษณะบางประการจากกาถ่ายทอดวัฒนธรรม จากผู้ใหญ่ไปสู่เด็กโดยผ่านการเล่นและขบเล่น คือความสนุกสนานร่าเริงความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความมีเมตตา การแข่งขันตามกติกาของสังคมและความขยันอดทน

นภาพรรณ อุณาภูล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความต้องการของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความต้องการสวัสดิภาพของนักเรียน ด้าน อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ด้านสนามเด็กเล่น ด้านรถโรงเรียนและด้าน สวัสดิ ศึกษโดยมีสวัสดิภาพด้านรถโรงเรียนเป็นอันดับแรก

สายชล หมวกเหล็ก (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริม การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาล เอกชน จังหวัดสระบุรี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุดได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับครูเรื่องการเอา ใจใส่ดูแลนักเรียนและการให้การบ้านอย่างสม่ำเสมอ ปัจจัยเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนการ สอนได้แก่ โรงเรียนมีการเน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กเป็นสำคัญและส่งเสริมให้เด็กอ่าน เขียน คำนวนได้ ปัจจัยเกี่ยวกับการบริการอาหารและสุขภาพ ได้แก่ การจัดบริการอาหารเสริมและอาหาร กลางวันที่สะอาดถูกหลักโภชนาการและมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ ปัจจัยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้แก่ โรงเรียนตั้งอยู่แหล่งสะดวกต่อการเดินทาง รับ – ส่ง และตั้งอยู่ณสภาพที่ดี ไม่มีกลิ่น เสียง หรือ สิ่งที่เป็นอันตรายอยู่ข้างเคียง มีสระว่ายน้ำ ห้องนอนปรับอากาศ

สุดารัตน์ แซ่ชี (2542 : 51-53) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัด การศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ คาดหวังในเรื่องการดีประสบการณ์การเรียนการสอน มุ่งพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เพื่อให้เด็กมีความพร้อม เพื่อศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา ครอบุบาล ต้องเป็นผู้นำที่ทำให้เด็กมีความพร้อม เพื่อศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา ครอบุบาลต้องเป็นผู้ทำให้ เด็กเกิดความรักและไว้วางใจมากที่สุด สื่อการเรียนการสอนควรมีความปลอดภัย สภาพแวดล้อมใน

โรงเรียนเหมาะสมกับเด็กอนุบาล ห้องเรียนมีการระบายอากาศ และมีแสงสว่างเพียงพอ ครูต้องแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบสม่ำเสมอ และมีการเอาใจใส่ต่อความปลอดภัยในการรับ – ส่ง นักเรียน

อริญชัย เปี้ยทอง (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดอนเมือง ผลวิจัย พบว่า ด้านวิชาการ ผู้ปกครองคาดหวัง ให้โรงเรียนจัดการศึกษาเพื่อให้เด็กมีความรู้ความสามารถโดยให้เด็กมีมารยาท มีคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมในวิชาคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ เป็นพิเศษ ด้านบุคลากร ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เอาใจใส่ต่อเด็กทุกคน ติดต่อกับรับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครอง พุดจาสุภาพมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านกิจการนักเรียน โรงเรียนมีอาหารกลางวันที่ถูกหลักโภชนาการ โรงเรียนมีการตรวจสุขภาพประจำปี มีการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันโรคให้แก่ นักเรียน สนับสนุนให้มีการเล่นกีฬาเป็นประจำ ด้านอาคารสถานที่ จัดสภาพบรรยากาศในโรงเรียนให้ปราศจากเสียงและสิ่งรบกวน มีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ และห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ และด้านความสัมพันธ์ชุมชน โรงเรียนควรจัดอบรมหลักสูตรอาชีพที่ในชุมชน และจัดเป็นโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

โสภภาพรณ เวียงเพิ่ม (2541) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์เจตคติต่อบทบาททางเพศสัมพันธ์ภาพในครอบครัวกับบทบาททางเพศของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดหนองคายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์เจตคติต่อบทบาททางเพศสัมพันธ์ภาพในครอบครัวกับบทบาททางเพศในนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นนักเรียนตอนกลางและนักเรียนวัยรุ่นตอนปลายในเขตอำเภอเมืองจังหวัดหนองคายประจำปีการศึกษา 2540 จำนวน 371 คนเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการวิเคราะห์ความถดถอยผลการศึกษาที่พบที่สำคัญทางสถิติตั้งนั้นนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นตอนกลางที่มีอัตมโนทัศน์แตกต่างกันมีบทบาททางเพศแตกต่างกันนักเรียนวัยรุ่นตอนกลางที่มีเจตคติต่อบทบาททางเพศแตกต่างกันมีบทบาททางเพศแตกต่างกันนักเรียนวัยรุ่นตอนกลางที่มีสัมพันธ์ภาพในครอบครัวแตกต่างกันมีบทบาททางเพศแตกต่างกันและพบว่าอัตมโนทัศน์เจตคติต่อบทบาททางเพศและสัมพันธ์ภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับบทบาททางเพศสำหรับรูปแบบที่สามารถอธิบายบทบาททางเพศของนักเรียนวัยรุ่นคืออัตมโนทัศน์เจตคติต่อบทบาททางเพศอายุโดยทั้งสามปัจจัยสามารถทำนายบทบาททางเพศของนักเรียนวัยรุ่นเพศชายและหญิงจากผลการศึกษาในครั้งนี้จะเห็นได้ว่าการพัฒนาเอกลักษณ์ตามบทบาททางเพศของวัยรุ่นขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นพื้นฐานที่จะสร้างความเชื่อมั่นในตัวเองแก่วัยรุ่นทุกๆด้านรวมทั้งบุคคลในสังคมโรงเรียนและสื่อควรได้ส่งเสริมสนับสนุนอัตมโนทัศน์และเจตคติด้านความเท่าเทียมทางเพศโดยการให้ความรู้เรื่องการ

พัฒนาบุคลิกภาพการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและบทบาททางเพศในสังคมซึ่งจะนำไปสู่การแสดงบทบาททางเพศที่เหมาะสมของวัยรุ่นต่อไป

กาญจนา ไกรกุล (2541 : 52) ศึกษาผลกระทบต่อความนิยมของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน ระดับประถมศึกษา : กรณีศึกษา จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน 605 คน จาก 10 โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2540 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนิยมความเป็นเลิศในวิชาคณิตศาสตร์ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถพิเศษตามความถนัดและความสนใจ จัดนักเรียนเข้าชั้นเรียนควดยพิจารณาจากผลการเรียน มีการให้การบ้านและตรวจการบ้านทุกครั้ง ผู้ปกครองนิยมโรงเรียนใกล้บ้านและมีชื่อเสียงด้านการเอาใจใส่นักเรียนดีมาก นักเรียนมีทักษะด้าน การอ่าน เขียน และพูดได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล มีการจัดบริการอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ มีการให้ทุนการศึกษา ครูเอาใจใส่เด็กทุกคนและอาศัยคำบอกเล่าจากบุคคลต่าง ๆ เช่น ญาติ เพื่อน คนรู้จัก ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนผู้ปกครองไม่ทราบแน่ชัดถึงรูปแบบดำเนินการของโรงเรียนเทศบาล และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

วิษณุลดดา งามปลอด (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลโดย 1) ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน คาดหวังให้เน้นการเตรียมความพร้อม เพื่อการเรียนรู้ต่อในระดับประถมศึกษา โดยส่งเสริมให้กล้าแสดงออกและมีทักษะในการติดต่อกับผู้อื่น การให้การบ้านควรให้ทุกวันเป็นการคัดตัวเลข คัดพยัญชนะ เสริมคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ เน้นคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต 2) ด้านตัวครูคาดหวังให้ครูเอาใจใส่ต่อเด็ก กรณีที่เด็กมีปัญหาด้านการเรียน ครูควรเชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียน ระดับการศึกษาของครูไม่จำเป็นต้องจบอนุบาล แต่มีความสามารถสอนได้ หรือผ่านการอบรมด้านอนุบาลและเมื่อเด็กเลื่อนชั้นควรให้ครูใหม่มาประจำชั้น 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน คาดหวังให้ใช้สื่อประเภทความพร้อมทางคณิตศาสตร์และกิจกรรมอื่น โรงเรียนควรจัดหาสื่อเองมากกว่าให้ผู้ปกครองช่วยเหลือ และสื่อที่ควรใช้เป็นสื่อที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์แก่นักเรียน 4) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม คาดหวังให้มีห้องเรียนที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ อากาศถ่ายเทได้สะดวกมีเครื่องเล่นสนามไว้ในที่ ที่เหมาะสม 5) ด้านการอำนวยความสะดวกและการบริหารอื่น ๆ คาดหวังให้มีการจัดบริการอาหารว่างและอาหารกลางวันให้ถูกต้องตามหลักโภชนาการ อาคารเรียนอนุบาลควรเป็นเอกเทศแยกจากอาคารอื่น ๆ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน 6) ด้านประเมินผล คาดหวังให้ทำการประเมินผล เดือนละครั้งโดยวิธีการตรวจผลงานเด็กและการสังเกตและนำเอาผลการประเมินไปพัฒนาเด็กดีขึ้น

จน
372.12
๒๕44ก
๒550

เกสร ปาระมีแจ้ (2539) ศึกษาบทบาทของสถาบันครอบครัวในการถ่ายทอดความรู้อันเนื่องมาจากอิทธิพลของนิคมอุตสาหกรรมโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วมการสัมภาษณ์ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการโดยมีแหล่งในการเก็บข้อมูลคือสมาชิกของครอบครัวที่มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมชั่วคราว พนักงานรัฐวิสาหกิจรับจ้างทั่วไปช่างฝีมือผู้นำชุมชนผู้อาวุโสผู้รู้ในชุมชนโดยใช้ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูลในภาคสนาม 1 ปีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้เดิมชุมชนบ้านมะเขือแจ้สมาชิกของสถาบันครอบครัวส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักมีระบบการผลิตที่ครบวงจรที่ทำการเพื่อกินเพื่อใช้ถ้าเหลือจึงขายผู้มีบทบาทถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกของสถาบันครอบครัวที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมตลอดจนพฤติกรรมสุขภาพให้แก่บุตรหลานโดยมีชุมชนใกล้เคียงนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจึงทำให้สมาชิกของชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงการประกอบอาชีพที่หลากหลายโดยเฉพาะการเข้าสู่อาชีพเป็นพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นผลให้บทบาทการถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกของสถาบันครอบครัวเป็นหน้าที่ของสถาบันการศึกษาและระบบอุตสาหกรรมส่วนสถาบันครอบครัวมีบทบาทเป็นเพียงช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้บุตรหลานเข้ารับการศึกษาด้วยมุ่งหวังให้มีงานที่ดีมีรายได้ประจำและมากกว่ารายได้ที่พ่อแม่เคยได้รับจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและเมื่อคนรุ่นใหม่ได้รับการศึกษาที่สูงกว่าพ่อแม่จึงกลับเป็นผู้ที่มีบทบาทการถ่ายทอดความรู้ทางด้านการใช้เทคโนโลยีให้แก่พ่อแม่และผู้อาวุโสในสถาบันครอบครัววิธีการกระบวนการเรียนการสอนจะเป็นการแนะนำการสาธิตและการฝึกปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน

มาลินี แดงตาด (2541) ทักษะต่อบทบาทของสถาบันครอบครัวในการแก้ไขผู้ถูกคุมความประพฤติศึกษากรณีสำนักงานคุมประพฤติในเขตกรุงเทพมหานครโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะของผู้ถูกคุมประพฤติต่อแนวคิดบทบาทของสถาบันครอบครัวในการแก้ไขผู้ถูกคุมประพฤติตลอดจนทักษะที่มีต่อบทบาทและสัมพันธภาพในครอบครัวของผู้ถูกคุมประพฤติเพื่อทราบถึงความคิดเห็นจากประสบการณ์และสภาพแวดล้อมของผู้ถูกคุมความประพฤตินำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยศึกษาจากเอกสารและใช้แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาใช้เป็นเครื่องมือหาข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือผู้ถูกคุมประพฤติที่มีรายงานตัวยังสำนักงานคุมประพฤติในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 379 คน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับแนวคิดบทบาทของสถาบันครอบครัวในการแก้ไขผู้ถูกคุมประพฤติโดยเห็นว่าครอบครัวมีความสำคัญต่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้ถูกคุมประพฤติเป็นอย่างมากและเห็นว่าครอบครัวที่สามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของผู้ถูกคุมประพฤติได้จะเป็นกลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมและการมีความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ดีจะช่วยสนับสนุนผู้ถูกคุมความประพฤติให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมี

ความสุขและเป็นประโยชน์แก่สังคมและเห็นว่าควรนำสถาบันครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไข
 ปัญหาผู้กระทำผิดมากขึ้นซึ่งเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่จะสนับสนุนบทบาทดังกล่าวและเห็นว่าการคุม
 ประพฤติก่อให้เกิดผลดีต่อทุกฝ่ายด้านการให้ความร่วมมือกับพนักงานคุมประพฤติว่ามีบทบาทใน
 ระดับมากผลจากการศึกษาสมมติฐานพบว่าปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความ
 คิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ได้แก่ (1) ปัจจัยด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกันทำ
 ให้กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อแนวคิดบทบาทของสถาบันครอบครัวในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ถูกคุมความ
 ประพฤติแตกต่างกัน (2) ปัจจัยด้านอายุการประกอบอาชีพรายได้ที่อยู่อาศัยที่ต่างกันทำให้กลุ่ม
 ตัวอย่างมีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันครอบครัวแตกต่างกัน (3) ปัจจัยด้านสถานภาพสมรสสถานภาพ
 ในครอบครัวที่ต่างกันทำให้กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติสัมพันธ์ภาพในครอบครัวที่แตกต่างกัน

ภูฟ้า เสวกพันธ์ (2543) ศึกษาผลของโปรแกรมนันทนาการที่มีต่อการพัฒนาเชาวน์อารมณ์
 ของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของโปรแกรม
 นันทนาการที่มีต่อการพัฒนาเชาวน์อารมณ์ของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างเป็น
 นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 45 คนแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มผลการวิจัยพบว่า (1) กลุ่มทดลองที่ 1
 และกลุ่มทดลองที่ 2 มีพัฒนาการคะแนนเฉลี่ยของเชาวน์อารมณ์ดีกว่าก่อนการทดลองหลัง
 สัปดาห์ที่ 8 โดยกลุ่มทดลองที่ 1 พบว่ามีพัฒนาการคะแนนเฉลี่ยเชาวน์อารมณ์ดีกว่าก่อนการทดลองทั้ง
 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมตนเองด้านเห็นใจผู้อื่นด้านรับผิดชอบด้านมีแรงจูงใจด้านตัดสินใจและ
 แก้ปัญหาด้านสัมพันธ์ภาพด้านภูมิใจตนเองและด้านพอใจชีวิตยกเว้นด้านสุขสงบทางใจไม่มีความ
 แตกต่างในกลุ่มทดลองที่ 2 พบว่ามีพัฒนาการคะแนนเฉลี่ยเชาวน์อารมณ์ดีกว่าก่อนการทดลองทั้ง
 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมตนเองด้านเห็นใจผู้อื่นด้านมีแรงจูงใจด้านตัดสินใจและแก้ปัญหาด้าน
 สัมพันธ์ภาพส่วนอีก 4 ได้แก่ ด้านรับผิดชอบด้านภูมิใจตนเองและด้านพอใจชีวิตด้านสุขสงบทางใจไม่
 มีความแตกต่างกัน (2) กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 มีพัฒนาการคะแนนเฉลี่ยของเชาวน์
 อารมณ์ไม่แตกต่างกันภายหลังสัปดาห์ที่ 8

จิตสุภา ไททวยวรรณ (2543) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์ปัญญาและเชาวน์อารมณ์ใน
 เยาวชนไทยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์ปัญญาและเชาวน์อารมณ์ใน
 เยาวชนไทยกลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนไทยอายุ 15-18 ปี จำนวน 860 คนผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับ
 เชาวน์ปัญญามีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับระดับเชาวน์อารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (2)
 ระดับเชาวน์ปัญญาและระดับเชาวน์อารมณ์ไม่มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับอายุ (3) ระดับเชาวน์
 อารมณ์ของเพศหญิงสูงกว่าระดับเชาวน์อารมณ์ของเพศชายในระดับอายุเดียวกัน (4) ปัจจัยระดับ
 เชาวน์ปัญญาเพศชายการศึกษา ระดับการศึกษาสัมพันธ์ภาพในครอบครัวและอาชีพของผู้ปกครอง
 (เฉพาะอาชีพศิลปิน/งานสร้างสรรค์และอาชีพให้บริการ) ส่งผลต่อระดับเชาวน์อารมณ์ (5) ปัจจัยเพศ

อายุสัมพันธภาพในครอบครัวรายได้ของครอบครัวการศึกษาของผู้ปกครองและอาชีพของผู้ปกครอง (เฉพาะอาชีพครู/อาจารย์แพทย์/พยาบาลการเงิน/การบัญชีผู้ปกครองที่ไม่ได้ประกอบอาชีพและกำลังศึกษาอยู่) ส่งผลต่อระดับเชาวน์ปัญญา

นิรดา อุดลยพิเชฐ (2542) ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาเชาวน์อารมณ์ที่มีต่อระดับเชาวน์อารมณ์ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาเชาวน์อารมณ์ที่มีต่อระดับเชาวน์อารมณ์ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่1วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือกลุ่มตัวอย่างจำนวน39คนนักศึกษาทุกคนได้รับการทดสอบเชาวน์อารมณ์ก่อนการทดลองแล้วจำแนกเป็นระดับเชาวน์อารมณ์สูงปานกลางและต่ำหลังการทดลองให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทำมาตรวัดเชาวน์อารมณ์อีกครั้งหนึ่งโดยออกแบบการวิจัยแบบมีกลุ่มทดลองกลุ่มเดียวไม่มีกลุ่มควบคุมผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษาที่มีระดับเชาวน์อารมณ์สูงก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน (2) นักศึกษาที่มีระดับเชาวน์อารมณ์ปานกลางและต่ำหลังการทดลองมีระดับเชาวน์อารมณ์สูงกว่าก่อนการทดลองนักศึกษาที่มีระดับเชาวน์อารมณ์ต่ำมีคะแนนความแตกต่างของเชาวน์อารมณ์ระหว่างหลังการทดลองกับก่อนการทดลองสูงกว่านักศึกษาที่มีระดับเชาวน์อารมณ์สูงนักศึกษาที่มีระดับเชาวน์อารมณ์ต่ำมีคะแนนความแตกต่างของเชาวน์อารมณ์ระหว่างหลังการทดลองกับก่อนการทดลองสูงกว่านักศึกษาที่มีระดับเชาวน์อารมณ์ปานกลางนักศึกษาที่มีระดับเชาวน์อารมณ์ปานกลางและสูงมีคะแนนความแตกต่างของเชาวน์อารมณ์หลังการทดลองกับก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน

อรุณ พูลทวี (2541) ศึกษาบทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6ในโรงเรียนประถมศึกษาเขตการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาบทบาทของครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย5ด้านได้แก่ (1) บทบาทในด้านการเป็นผู้จัดการสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ให้แก่เด็ก (2) บทบาทในด้านการเป็นผู้ให้ข่าวสารความรู้และข้อเท็จจริงด้านจริยธรรมและวัฒนธรรมแก่เด็ก (3) บทบาทในด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก (4) บทบาทในด้านการเป็นผู้ป้องกันทางเสียมและเป็นผู้ส่งเสริมให้เด็กพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ดีและ (5) บทบาทในด้านการเป็นผู้แก้ไขและปรับพฤติกรรมของเด็กในการส่งเสริมคุณธรรมในด้านความซื่อสัตย์ความขยันความมีระเบียบการประหยัดความอดทนการตรงต่อเวลาและความใฝ่รู้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6ในโรงเรียนประถมศึกษาเขตการศึกษา1กลุ่มตัวอย่างประชากรประกอบด้วยครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษาปีการศึกษา 2537 จำนวน 210 ครอบครัวเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีแบบสัมภาษณ์2ฉบับคือแบบสัมภาษณ์นักเรียน1ฉบับแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง1ฉบับผลการวิจัยพบว่า (1) ครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยายมีบทบาท5ด้านในการส่งเสริมคุณธรรมของ

นักเรียนด้านความซื่อสัตย์ความขยันความมีระเบียบวินัยการประหยัดความอดทนการตรงต่อเวลา และความใฝ่รู้บทบาทในด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กมีมากที่สุดและบทบาทในด้านการเป็นผู้ให้ข่าวสารความรู้และข้อเท็จจริงด้านจริยธรรมและวัฒนธรรมแก่เด็กมีน้อยที่สุด (2) ครอบครัวเดี่ยว และครอบครัวขยายมีการส่งเสริมคุณธรรมด้านการประหยัดมากที่สุดและด้านความใฝ่ร้น้อยที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศ

เลียง (Liang, 2001: A) ศึกษาเรื่องการรับรู้และบทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาล : กรณีศึกษา ผู้ปกครองเด็กอนุบาลได้วันในโรงเรียนอนุบาล พบว่า การจัดการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว มีอิทธิพลต่อการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวมีอิทธิพลต่อการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาลแตกต่างกัน การรับรู้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของผู้ปกครอง และความพอใจในคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของผู้ปกครองเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก และพบสิ่งอำนวยความสะดวกและพื้นที่ว่าง สถานที่ตั้งและความสะดวก หลักสูตรและปรัชญาการศึกษา คุณสมบัติของครูและค่าใช้จ่าย เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกโรงเรียนอนุบาล

คอตแมน (Cottman) 1998 : A) ได้ศึกษาความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครองเพื่อคัดเลือกและกำหนดโครงการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน พบว่า การที่ครูจะจัดโครงการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน โดยขอเรียกรายเงิน มักจำมคอ่ยได้รับความร่วมมือ แต่หากขอความร่วมมือโดยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการเพื่อพัฒนาเด็กวัยก่อนเรียนก็มักจได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

เมย์นาร์ดและฮาวเลย์ (Maynard and Howley :1997) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในสังคมชนบทชุมชนเมืองและชานเมืองของสถานศึกษา 269 แห่ง ในรัฐมิซซูรี พบว่าผู้ปกครองในสังคมชนบทให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมกับสถานศึกษามากกว่าผู้ปกครองในชุมชนเมืองและชานเมือง ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยระดับประเทศที่ผู้ปกครองชุมชนเมืองและชานเมืองจะมีส่วนร่วมกับสถานศึกษามากกว่า โดยมาจากผู้ปกครองในชนชั้นกลางและสูง ปัจจัยสำคัญของผู้ปกครองในชนบท คือ ความยากจน การขาดโอกาสในการทำงาน การถูกจำกัดทางภูมิศาสตร์และโอกาสในการให้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งผู้ปกครองในชนบทจะเห็นสถานศึกษาเป็นเสมือนศูนย์กลางของชุมชนและผู้ปกครองยังกำหนดคุณค่าทางการศึกษาไว้ต่ำ

เนดเลอร์ (Nedler :1977 อ้างถึงใน นิตยา ประพฤติกิจ, 2540) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ผู้ปกครองไม่ค่อยมีส่วนร่วมในสถานศึกษาเนื่องจากสถานศึกษาไม่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่ทำงานนอกบ้านหรือต้องทำงานตามเวลาได้ร่วมมือกับสถานศึกษา และกล่าวว่า ถ้าหากจะให้ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม สถานศึกษาควรมีความยืดหยุ่น เพื่อความสะดวกของผู้ปกครอง ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทาวน์เซนด์ (Townsend : 1999) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของเด็กในสถานศึกษาประถมศึกษา พบว่า ผู้ปกครองบางส่วนที่ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา เพราะไม่มีเวลา ส่วนปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ การกำหนดตารางการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาที่ตายตัว การจัดกิจกรรมไม่น่าสนใจ สถานที่จัดกิจกรรม และวันที่จัดกิจกรรม จากการศึกษายังพบว่า เด็กที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในสถานศึกษามีผลการเรียนดีขึ้นมากกว่าเด็กที่ผู้ปกครองไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในสถานศึกษา

ฟรีเซน (Friesen, 1997: A) ได้ศึกษาเจตคติ และแนวความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อระเบียบวินัยของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาครั้งนี้ พบว่าผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบของโรงเรียนสำหรับบุตรหลานของตนและต้องการให้โรงเรียนแจ้งทางโทรศัพท์ให้ทราบเป็นการเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมความสามารถในการเรียน ยอมรับการลงโทษทางร่างกายเป็นวิธีสุดท้าย โดยการกักบริเวณและขณะเดียวกันก็ควรให้ยกเลิกลงโทษโดยวิธีรุนแรง

ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาโรงเรียน และเครือข่ายผู้ปกครองให้มีบทบาทในการจัดการศึกษาของเด็กนักเรียน เพราะเด็กแต่ละคนมาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน ทางผู้ปกครองกับโรงเรียนควรมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยความสุขและเป็นเด็กที่มีคุณภาพไม่สร้างปัญหาให้แก่สังคมและผู้ปกครองร่วมกันปรับปรุงแก้ไข

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2 จำนวน 596 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2 ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970:607-610) โดยการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างรวมจำนวน 290 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้าน เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ 10 ข้อ ด้านการช่วยเหลือแนะนำให้ความรู้ 10 ข้อ ด้านการให้ความสัมพันธ์ในครอบครัว 10 ข้อ ด้านการเอาใจใส่ ตักเตือน ยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล ให้กำลังใจ 10 ข้อ รวม 40 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert), อ้างถึง พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2542 : 107 - 108) โดยกำหนดค่าของระดับคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมาก
3	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อย
1	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนสร้างดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบโครงสร้างของแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุททการ เขต 2

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดเรื่องบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุททการเขต 2

3. สร้างแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามของ อุดุทธ์ รื่นเริง บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์มาปรับปรุงแก้ไข ให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการคั่นคว่ำวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณา ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ นายจำลอง น้อยวานิช ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ นายสุพร เมฆแดง ผู้อำนวยการโรงเรียนสุเหร่าบ้านไร่ และนายอุดุทธ์ รื่นเริง ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบางกะอี่ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และเที่ยงตรง (Content Validity) และนำแต่ละข้อคำถามมาหาค่าดัชนีสอดคล้อง : IOC โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคำถามที่ละข้อดังนี้

+1 หมายถึงข้อความมีความสอดคล้องกับเนื้อหา

0 หมายถึงไม่แน่ใจ

-1 หมายถึงต้องปรับปรุง

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสุเหร่าบ้านไร่

จำนวน 30 คน หาความเชื่อมั่น(Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach , Alpha , Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้จริงกับผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ เพื่อแจกแบบสอบถามให้กับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และเก็บด้วยตนเองได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 215 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 74.14

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้รับจากตอนที่ 1 เกี่ยวกับการสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศและอายุ วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. ข้อมูลที่ได้รับจากตอนที่ 2 เกี่ยวกับแบบสอบถามผู้ปกครองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการช่วยเหลือแนะนำให้ความรู้ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการเอาใจใส่ ตักเตือน ยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล ให้กำลังใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยภาพรวมและรายด้าน นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best, 1986:182) อ้างถึงใน รักชนก โสภพิศ (2542 : 16) และแปลความหมายโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของช่วงลำดับคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมการศึกษา ของนักเรียนในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	ความคิดเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมการศึกษา ของนักเรียนในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ความคิดเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมการศึกษา

		ของนักเรียนในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	ความคิดเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมการศึกษา ของนักเรียนในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	ความคิดเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมการศึกษา ของนักเรียนในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาผลการศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงใช้สัญลักษณ์ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งขั้นตอน เป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการวิชาการ ด้านการช่วยเหลือแนะนำในการหาความรู้ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการอบรมตักเตือนยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล / กำลั้งใจ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	97	45.12
หญิง	118	54.88
รวม	215	100.0
อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	39	18.14
30 - 40 ปี	104	48.37
41 - 50 ปี	54	25.12
51 ปี ขึ้นไป	18	8.37
รวม	215	100.00
ประสบการณ์ทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	58	26.97
6 - 10 ปี	96	44.65
11 - 20 ปี	45	20.93
20 ปี ขึ้นไป	16	7.45
รวม	215	100.00
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	202	93.95
ปริญญาตรี	13	6.05
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-
รวม	215	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เป็นเพศหญิงจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 54.88 เป็นเพศชาย จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 45.12 มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 48.37 อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 25.12 อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 18.14 และอายุ 51 ปีขึ้นไป 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.37 ประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 44.65 ประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 26.97 ประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 20 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 20.93 ประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 7.45 วุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 93.95 วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.05 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการช่วยเหลือแนะนำในการหาความรู้ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการอบรมตักเตือนยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล / กำลังใจ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ จำแนกรายด้าน

บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านวิชาการ	4.53	0.65	มากที่สุด	1
2. ด้านการช่วยเหลือแนะนำในการหาความรู้	3.87	0.71	มาก	4
3. ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	4.17	0.73	มาก	3
4. ด้านการอบรมตักเตือนยกย่อง ชมเชยให้รางวัล/ กำลังใจ	4.23	0.70	มาก	2
รวม	4.2	0.69	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่าบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.2 ถ้าแยกเป็นรายข้อ พบว่าผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมการศึกษาด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.53 รองลงมา คือด้านการอบรมตักเตือนยกย่อง ชมเชยให้รางวัล/ กำลังใจ มีคะแนนเฉลี่ย 4.23 ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 4.17 และด้านการช่วยเหลือแนะนำในการหาความรู้ มีคะแนนเฉลี่ย 3.87 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษา
ของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ ด้านการวิชาการ

ด้านวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ผู้ปกครองให้ความเป็นอิสระแก่นักเรียนในการเลือกเรียนตามความสนใจ	4.41	0.76	มาก	10
2. ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนมีการเรียนพิเศษนอกเหนือจากสถานศึกษาจัดให้	4.64	0.54	มากที่สุด	2
3. ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ไป ทักศนศึกษา หรือท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ	4.51	0.64	มากที่สุด	6
4. ผู้ปกครองสนับสนุนให้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นตามความต้องการของนักเรียน	4.50	0.67	มากที่สุด	7
5. ผู้ปกครองให้การสนับสนุนในสิ่งที่นักเรียนสนใจ	4.52	0.68	มากที่สุด	4
6. ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนมีการเรียนรู้ข่าวสารและสิ่งแปลกใหม่ต่าง ๆ	4.60	0.64	มากที่สุด	3
7. ผู้ปกครองพยายามศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการศึกษาแก่นักเรียนจากสื่อบุคคลและสื่อมวลชนต่าง ๆ	4.68	0.59	มากที่สุด	1
8. ผู้ปกครองได้สอบถามข้อสงสัยต่างๆจากทางโรงเรียนเสมอ	4.49	0.64	มาก	8
9. ผู้ปกครองได้ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือ	4.52	0.64	มากที่สุด	5
10. ผู้ปกครองส่งเสริมการศึกษาเมื่อนักเรียนสอบถามในหัวข้องานที่ทำแล้วไม่เข้าใจ	4.45	0.68	มาก	9
รวม	4.53	0.65	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 พบว่าภาพรวมบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาด้านการ
วิชาการ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.53 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครองมี
บทบาทในการส่งเสริมการศึกษาด้านวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด 7 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไป
หาน้อย 3 รายการแรกคือ ผู้ปกครองพยายามศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการศึกษแก่นักเรียน
จากบุคคลและสื่อมวลชนต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.68 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ
ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนมีการเรียนพิเศษนอกเหนือจากที่โรงเรียนจัดให้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ
4.64 อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนมีการเรียนรู้ข่าวสารและสิ่งแปลก
ใหม่ต่าง ๆ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ
ผู้ปกครองให้อิสระแก่นักเรียนในการเลือกเรียนตามความสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 อยู่ในระดับ
มาก ตามลำดับ

ร่างที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษา
 ของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ ด้านการช่วยเหลือแนะนำในการหาความรู้

ด้านการช่วยเหลือแนะนำในการหาความรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ผู้ปกครองหมั่นปลุกฝังให้นักเรียนมีความ ขยันหมั่นเพียร	4.28	0.70	มาก	5
ผู้ปกครองคอยชี้แนะในเรื่องของความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ในเรื่องของการเรียน เช่น ทำการบ้าน และงาน ที่ได้รับมอบหมาย	4.33	0.64	มาก	3
ผู้ปกครองหมั่นปลุกฝังให้นักเรียนรู้จักมีเหตุผลใน เรื่องของการเสียสละ	4.24	0.67	มาก	9
ผู้ปกครองหมั่นสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน เสมอ	4.55	0.62	มากที่สุด	1
ผู้ปกครองมีเวลาให้กับนักเรียนมากนักน้อยเพียงใด	4.34	0.77	มาก	2
ผู้ปกครองเอาใจใส่นักเรียนในทุกๆด้านเช่น การแต่ง- กาย การพูดจา	4.25	0.79	มาก	8
ผู้ปกครองหมั่นปลุกฝังให้นักเรียนรู้จักมีความอดออม มัธยัสถ์	4.31	0.71	มาก	4
ผู้ปกครองรับฟังปัญหาของนักเรียนในเรื่องการเรียน อย่างสม่ำเสมอ	4.27	0.76	มาก	6
ผู้ปกครองเมื่ออยู่กับนักเรียนได้พูดคุยเรื่องการเรียน เสมอ	4.26	0.71	มาก	7
ผู้ปกครองได้ช่วยนักเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับการ เรียนเมื่อนักเรียนเจอปัญหา	4.23	0.70	มาก	10
รวม	3.87	0.71	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่าภาพรวมบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาด้านการช่วยเหลือแนะนำในการหาความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมการศึกษาด้านการช่วยเหลือแนะนำในการหาความรู้อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้ปกครองหมั่นสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนเสมอมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.55 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือผู้ปกครองมีเวลาให้กับนักเรียนมากน้อยเพียงใดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 อยู่ในระดับมาก และผู้ปกครองคอยชี้แนะในเรื่องของความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในเรื่องของการเรียน เช่น ทำการบ้าน และงาน ที่ได้รับมอบหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 อยู่ในระดับมาก ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือผู้ปกครองได้ช่วยนักเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเมื่อนักเรียนเจอปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษา
ของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว

ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ผู้ปกครองหมั่นอบรมให้นักเรียนตระหนักในเรื่องของการให้ความสำคัญของการเรียน	4.24	0.70	มาก	2
2. ผู้ปกครองได้อบรมให้รับเรียนทราบถึงข้อควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ	4.21	0.77	มาก	3
3. ผู้ปกครองหมั่นปลุกฝังให้นักเรียนมีจริยธรรมและคุณธรรม	4.11	0.75	มาก	9
4. ผู้ปกครองหมั่นปลุกฝังให้นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์ รู้จักควบคุมอารมณ์เพื่อแสดงออกอย่างเหมาะสม	4.11	0.73	มาก	10
5. นักเรียนให้ความสำคัญต่อกิจกรรมต่างๆ ในบ้านและโรงเรียน	4.19	0.74	มาก	4
6. นักเรียนและครอบครัวมีการถ่ายทอดและรับรู้ปัญหาร่วมกันภายในครอบครัวเมื่อเกิดปัญหา	4.13	0.77	มาก	7
7. นักเรียนและครอบครัวใช้คำพูดและการกระทำที่แสดงออกว่ารักและห่วงใยกัน	4.29	0.71	มาก	1
8. นักเรียนและครอบครัวไปเที่ยวพักผ่อนตามสถานที่ต่าง ๆ ด้วยกันเมื่อมีโอกาส	4.16	0.70	มาก	6
9. นักเรียนและครอบครัวมีการทำกิจกรรมร่วมกันในบ้าน และมีการแก้ปัญหาร่วมกันภายในครอบครัว	4.12	0.71	มาก	8
10. นักเรียนกล้าที่จะพูด เล่าถึงเรื่องส่วนตัวกับผู้ปกครอง	4.16	0.71	มาก	5
รวม	4.17	0.73	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่าภาพรวมบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาด้านการด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.17 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมการศึกษาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยนักเรียนและครอบครัวใช้คำพูดและการกระทำที่แสดงออกว่ารักและห่วงใยกันมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.29 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือผู้ปกครองหมั่นอบรมให้นักเรียนตระหนักในเรื่อง การให้ความสำคัญของการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 อยู่ในระดับมาก และ ผู้ปกครองได้ อบรมให้รับเรียนทราบถึงข้อควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 อยู่ในระดับมาก ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมี 2 ข้อคือผู้ปกครองหมั่นปลุกฝังให้นักเรียนมีจริยธรรม และคุณธรรม ผู้ปกครองหมั่นปลุกฝังให้นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์ รู้จักควบคุมอารมณ์เพื่อแสดงออกอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษา
ของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ ด้านการอบรมเด็กเดือนยกย่อง ชมเชย ให้
รางวัล / กำลังใจ

ด้านการอบรมเด็กเดือนยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล / กำลังใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ผู้ปกครองเอาใจใส่ด้านการเรียน กีฬา และกิจกรรม ในโรงเรียนของนักเรียนด้วยการสอบถามอย่าง สม่ำเสมอ	4.13	0.74	มาก	10
2. ผู้ปกครองมีเวลาให้กับนักเรียนเมื่อมีปัญหา และชี้แนวทาง ในการแก้ปัญหาให้	4.24	0.74	มาก	5
3. ผู้ปกครองคอยตอบข้อสงสัยของนักเรียนเมื่อเกิดความสงสัย	4.18	0.77	มาก	8
4. ผู้ปกครองแสดงความยินดีเมื่อนักเรียนสอบได้	4.30	0.69	มาก	2
5. ครอบครัวมีการว่ากล่าวตักเตือนในการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	4.27	0.74	มาก	3
6. ผู้ปกครองมีการลงโทษเมื่อนักเรียนทำผิดพลาดหรือล้มเหลว	4.26	0.72	มาก	4
7. ผู้ปกครองมีการพูดให้กำลังใจเมื่อนักเรียนทำผิดพลาดหรือ ผิดหวัง	4.24	0.68	มาก	6
8. ผู้ปกครองมีการเปรียบเทียบตัวอย่างของเพื่อนนักเรียนที่ทำดี เพื่อชี้ให้เห็นเป็นตัวอย่าง	4.32	0.64	มาก	1
9. ผู้ปกครองชื่นชมนักเรียนและครอบครัวสนใจและ ติดตาม ความเคลื่อนไหวของประเทศ	4.21	0.67	มาก	7
10. ผู้ปกครองตั้งเงื่อนไขว่า ถ้าสอบได้คะแนนดีจะมี รางวัลหรือ ของขวัญมอบให้	4.16	0.63	มาก	9
รวม	4.23	0.70	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่าภาพรวมบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาด้านการอ่านด้านการอบรมเด็กเดือนยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล / กำลังใจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมการศึกษาด้านการอ่านด้านการอบรมเด็กเดือนยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล / กำลังใจ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้ปกครองมีการเปรียบเทียบตัวอย่างของเพื่อนนักเรียนที่ทำดีเพื่อชี้ให้เห็นเป็นตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือผู้ปกครองแสดงความยินดีเมื่อนักเรียนสอบได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 อยู่ในระดับมาก และครอบครัวมีการว่ากล่าวตักเตือนในการกระทำที่ไม่ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 อยู่ในระดับมาก ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือผู้ปกครองเอาใจใส่ด้านการเรียน กีฬา และกิจกรรม ในโรงเรียนของนักเรียนด้วยการสอบถามอย่างสม่ำเสมอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 อยู่ในระดับมากตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการวิชาการ ด้านการช่วยเหลือแนะนำในการหาความรู้ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการอบรมตักเตือนยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล / กำลังใจ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษารolesของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 สรุปดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30 – 40 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เป็นเพศหญิงจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 54.88 เป็นเพศชาย จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 45.12 มีอายุระหว่าง 30 – 40 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 48.37 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 25.12 อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 18.14 และอายุ 51 ปีขึ้นไป 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.37 ประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 44.65 ประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 26.97 ประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 20 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 20.93 ประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 7.45 วุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 93.95 วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.05

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการช่วยเหลือแนะนำในการหาความรู้ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการอบรมตักเตือนยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล / กำลังใจ เมื่อพิจารณารายด้านในแต่ละด้านพบว่า

1. ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมการศึกษาด้านวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด 7 ด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 รายการแรกคือ ผู้ปกครองพยายามศึกษาแนวทางการส่งเสริมการศึกษาแก่นักเรียนจากบุคคลและสื่อมวลชนต่าง ๆ

รองลงมา คือ ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนมีการเรียนพิเศษนอกเหนือจากที่โรงเรียนจัดให้ และผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนมีการเรียนรู้ข่าวสารและสิ่งแปลกใหม่ต่าง ๆ ตามลำดับ

2 ด้านการช่วยเหลือแนะนำในการหาความรู้ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองหมั่นสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนเสมออยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้ปกครองมีเวลาให้กับนักเรียนมากนักน้อยเพียงใด ผู้ปกครองคอยชี้แนะในเรื่องของความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในเรื่องของการเรียน เช่น ทำการบ้าน และงานที่ได้รับมอบหมาย ผู้ปกครองได้ช่วยนักเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเมื่อนักเรียนเจอปัญหา ตามลำดับ

3 ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนและครอบครัวใช้คำพูดและการกระทำที่แสดงออกว่ารักและห่วงใยกันอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือผู้ปกครองหมั่นอบรมให้นักเรียนตระหนักในเรื่องของ การให้ความสำคัญของการเรียน ผู้ปกครองได้อบรมให้เรียนทราบถึงข้อควรปฏิบัติ ตามลำดับ

4 ด้านการอบรมตักเตือนยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล / กำลั้งใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองมีการเปรียบเทียบตัวอย่างของเพื่อนนักเรียนที่ทำดีเพื่อชี้ให้เห็นเป็นตัวอย่าง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้ปกครองแสดงความยินดีเมื่อนักเรียนสอบได้ และครอบครัวมีการว่ากล่าวตักเตือนในการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า

1. จากผลการศึกษา พบว่าผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้ปกครองของนักเรียนร้อยละ 70 มีอาชีพรับจ้างในโรงงาน ส่วนที่เหลือก็ประกอบอาชีพ เลี้ยงกุ้งกุลาดำ เลี้ยงปลาสด รับจ้างและค้าขาย ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะปานกลางพอจะเงินออมและมีภาระค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว ถึงแม้ผู้ปกครองจะมีระดับการศึกษาไม่สูงนัก แต่ก็สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาได้พอสมควร ผลการศึกษาในส่วนนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปิ่นปักซ์ ดิหอม (2543 : 2) กล่าวในเรื่องบทบาทของครอบครัว (role of family) ว่าครอบครัวมีบทบาทต้องให้สิ่งต่อไปนี้กับสมาชิกได้แก่มันิสัย (habit) ค่านิยม (value) การมองโลก หรือโลกทัศน์ (worldview) ซึ่งเป็นเรื่องของการรับรู้ (perception) บุคลิกภาพ (personality) ทศนคติ (attitude) โดยในส่วนหน้าที่ของครอบครัว (functions of the family) หน้าที่พื้นฐาน 4 ประการของครอบครัวดังนี้ 1. ทำหน้าที่เลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว (economic well-being) ความกินดีอยู่ดีในเชิงเศรษฐกิจความรับผิดชอบของครอบครัวก็คือการสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้กับครอบครัวในอดีต

ครัวไทยมีสามีทำหน้าที่เป็นผู้สร้างรายได้เพื่อเลี้ยงดูภรรยาและบุตรแต่เพียงผู้เดียวแต่ใน
 วันนั้นบทบาทของภรรยามีความรับผิดชอบในการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวโดยต้องทำงาน
 บ้านด้วยเหตุนี้บทบาทในการเลี้ยงดูบุตรจึงเปลี่ยนแปลงไปผู้ชายจำเป็นต้องมีบทบาทในการ
 คุมนุสรและช่วยงานบ้านมากขึ้นเนื่องจากครอบครัวมีหน้าที่ในการหารายได้ 2. ทำหน้าที่
 เสริมขวัญกำลังใจ (emotional support) หน้าที่ที่สำคัญของครอบครัวอีกประการหนึ่งก็คือการ
 อนุเคราะห์ดูแลและ/หรือให้ความอบอุ่นกับสมาชิกของครอบครัวบิดาและมารดาเป็นนักจิตวิทยา
 ผู้ให้คำแนะนำระดับมืออาชีพในการแก้ปัญหาด้านจิตใจหรือด้านอารมณ์แก่บุตรในครอบครัว 3.
 หน้าที่วางรูปแบบการดำรงชีวิตของครอบครัวที่เหมาะสม (suitable family lifestyle) คือการสร้าง
 แบบชีวิตที่เหมาะสมให้กับครอบครัวเช่นการให้คำแนะนำหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาการ
 ใช้อาชีพการอ่านหนังสือการชมโทรทัศน์การรับประทานอาหารนอกบ้านการเลือกรายการบันเทิง
 ะกิจกรรมการพักผ่อน เป็นต้น 4. ทำหน้าที่สร้างให้เกิดกระบวนการทางสังคม (การขัดเกลา) ของ
 สมาชิกในครอบครัว (socialization of children and other family members) กระบวนการสังคม
 ocializing) หมายถึงการเตรียมตัวให้สมาชิกเข้าสู่สังคมเป็นกระบวนการซึ่งเด็กค้นหาทักษะ (skill)
 ามรู้ (knowledge) และทัศนคติ (attitude) ที่จำเป็นในครอบครัวโดยการเตรียมสมาชิกเข้าสู่สังคม
 ะบวนการทางสังคมนอกจากจะได้รับอิทธิพลจากครอบครัวแล้ว ยังมีสถาบันการศึกษาศาสนา
 าศาการเมืองสื่อมวลชน สถาบันเหล่านี้ถือว่ามีอิทธิพลต่อการสร้างให้เกิดกระบวนการทางสังคม
 วงเดือน พันธุนาวิณ (2540 :16) กล่าวว่าครอบครัวมีบทบาทในการสร้างความรู้สึกรู้สึกนึกคิดขึ้นมาใน
 ครอบของครอบครัวก่อนโดยเด็กจะได้รับอิทธิพลจากบิดามารดาซึ่งเป็นแหล่งที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อเด็ก
 ุโดยเฉพะก่อนเด็กเข้าโรงเรียนเด็กจะพัฒนาด้านนิยม (value) ความเชื่อ (belief) โดยมีบิดามารดา
 เป็นหลักบิดามารดามีอำนาจให้คุณต่อเด็กเมื่อเด็กทำดีและมีอำนาจให้โทษเมื่อเด็กทำไม่ดี
 นอกจากนั้นบทบาทของบิดามารดาจากการวิจัยหลายเรื่องพบว่าบิดาและมารดามีบทบาทต่างกันใ
 การส่งเสริมให้เด็กมีเจตคติที่ดีเช่นมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนอกจากนั้นการเลี้ยงดูบุตรแบบ
 ประชาธิปไตยมากกว่าแบบเผด็จการจะให้ผลดี

2. ผลการศึกษาจำแนกตามอายุของผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริม
 การศึกษาดังนี้ ผู้ปกครองอายุต่ำกว่า 30 ปี อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ปกครองอายุ 30 ปีขึ้นไป
 ไปอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองอายุต่ำกว่า 30 ปีนั้นยังผ่านประสบการณ์ในชีวิตน้อยกว่า
 ผู้ปกครองอายุ 30 ปีขึ้นไป ความคิดเรื่องการส่งเสริมการศึกษาของบุตรหลานจึงไม่ละเอียด
 รอบคอบและขาดการวางแผนที่ดีน้อยกว่าผู้ปกครองอายุ 30 ปีขึ้นไป ผลการศึกษาในส่วนนี้
 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พวงทอง นิลยิม (2547) พบว่าผู้ใหญ่ในครอบครัวมีบทบาทสำคัญ
 ในการให้การเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนและถ่ายทอดวัฒนธรรมให้กับลูกหลานของตนเอง โดยมีการเล่น

และของเล่นของเด็กเป็นสื่อกลางที่ใช้ในการถ่ายทอด เพราะการเล่นและของเล่นเป็นกิจกรรมที่เด็ก
 ก้าวอยู่ตลอดเวลาที่เขามีโอกาสจึงทำให้การอบรมสั่งสอน และการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากผู้ใหญ่ไปสู่
 เด็กปฐมวัยทำได้อย่างสม่ำเสมอ และส่งผลเป็นประสบการณ์ที่เด็กจะได้รับการปลูกฝังจนพัฒนา
 เป็นบุคลิกภาพของเด็กในการศึกษาพฤติกรรมที่คาดว่าเด็กจะได้รับคุณลักษณะบางประการจากการ
 ถ่ายทอดวัฒนธรรมจากผู้ใหญ่ไปสู่เด็กโดยผ่านการเล่น และของเล่นคือความสนุกสนานร่าเริง
 ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความมีเมตตา การแข่งขันตามกติกาของสังคมและความขยันอดทน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่องบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียน
 คลองเจริญราษฎร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2 พบว่า ผู้วิจัยสรุปเป็นแนวทาง
 ในการปรับปรุงพัฒนาดังนี้

ข้อเสนอแนะ

1. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง เช่น ทำบุญตักบาตรเนื่องในวันสำคัญ
 พระพุทธศาสนา เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับผู้ปกครอง
2. โรงเรียนควรมีการประชุมผู้ปกครอง เพื่อชี้แจงการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้
 ผู้ปกครองผู้ปกครองทราบ ผู้ปกครองจะได้เตรียมการได้ถูกต้อง
3. โรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง โดยการให้ครูออกพบปะเยี่ยมเยียน
 ในวาระที่เหมาะสม
4. โรงเรียนควรเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น หรือทำกิจกรรม
 บำเพ็ญประโยชน์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทของผู้ปกครอง
 ที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี และผู้ปกครองของนักเรียนในระดับอนุบาล
2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาบทบาทของครอบครัวนอกเหนือจากบทบาทในด้าน
 การส่งเสริมการศึกษา เช่น บทบาทด้านการช่วยเหลือโรงเรียนในการจัดกิจกรรมการ
 เรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Center) และบทบาทในด้านการ
 ปลูกฝังความรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กษมา วรวรรณ ณ อุฑธยา. (2541). การประชุมผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสของ สำนักงาน ----- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ
- เกสร ปาระแจ้ง. (2541). บทบาทของสถาบันครอบครัวในการถ่ายทอดความรู้อันเนื่องมาจาก ----- อิทธิพลของนิคมอุตสาหกรรม.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.
- ไกรยุทธ อีรตยาดีนันท์. (2528). หลักการงบประมาณแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน.(2540). การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ :
คุรุสภา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.254แก้ไข
ฉบับเพิ่มเติม(ฉบับ ที่ 2)พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค,2545.
- จรรยา สุวรรณทัต. (2540). ความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก. ในเอกสารการสอนชุด
วิชาคหกรรมศาสตร์ หน่วยที่ 8-15 กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,2540
- จิตสุภา ไวยทวรรณ.ความสัมพันธ์ระหว่างเช่าวปัญญาและเช่าวอารมณ์ในเยาวชน.วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.2543.
- . (2542).แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.
กรุงเทพฯ. สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู๋.สกศ.
- .(2544). แนวการจัดการศึกษาเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู๋. กรุงเทพฯ : สถาบันแห่งชาติ
เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู๋. สกศ.
- ฉวีวรรณ แก้วพรม. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างโครงโครงสร้างเครือข่ายทางสังคมและการ
สนับสนุนทางสังคมที่รับรู้กับสุขภาพจิตผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพวรรณ หาญพล. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว ประสบการณ์
เกี่ยวกับเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงในชีวิตกับคุณภาพชีวิตของ ผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.

- ดา อุดลยพิเชฏฐ์. (2542). ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาเชาว์อารมณ์ที่มีต่อระดับเชาว์
อารมณ์ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บูเชิด ภิญโญอนันต์พงษ์.(2545). ประมวลสาระชุดพิเศษ การพัฒนาเครื่องมือสำหรับการ
ประเมินการศึกษาหน่วยที่ 3.กรุงเทพฯ: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์สุโขทัยธรรมมาธิราช.
ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- เนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). ฉบับที่ 10
- ระครอง กรรณสูต. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3.กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- นปักษ์ ดีหอม. (2543). บทบาทของครอบครัวชนบทในการดูแลสุขภาพตนเองของสมาชิกใน
สภาวะปกติ.วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จงจิตร อธิคมนันท์. (2541). การเปลี่ยนแปลงสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เนัส หันนาคินทร์. (2546). การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : พรานนกการ
พิมพ์.
- วรรษา หงษ์ภักดี. (2544). สัมพันธภาพระหว่างพ่อแม่-ลูก กับรูปแบบการแก้ไขปัญหาคความ
ขัดแย้งระหว่างบุคคลของวัยรุ่น. ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ณจนา ททรัพย์สกุลเจริญ.(2541)สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวในรวมบทความเกี่ยวกับสวัสดิการ
ครอบครัวและเด็กและอื่น ๆ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พวงทอง นิลยิ้ม. (2542). บทบาทของผู้ใหญ่ในครอบครัวในการถ่ายทอดวัฒนธรรมผ่านการ
เล่นและของเล่นเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพเด็กปฐมวัยศึกษาเฉพาะกรณีบ้านเก่า
อำเภอโคก สำโรง จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2542). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7.
กรุงเทพฯ: สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.

- ภูฟ้า เสวกพันธ์. (2543). ผลของโปรแกรมนันทนาการที่มีต่อการพัฒนาพัฒนาเชาว์อารมณ์ของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาลินี แดงตาต. (2541). ทักษะต่อบทบาทของสถาบันครอบครัวในการแก้ไขผู้ถูกคุมความประพฤติ:ศึกษากรณีสำนักงานคุมประพฤติในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัฐพร ปุณฺณนิรันดร์. (2547). ครอบครัวสัมพันธ์. คุรุปริทัศน์, 6-8.
- ศิริพร จันทร์ประยูร. (2545). บทบาทในการเลี้ยงดูเด็กกำพร้าของครอบครัวอุปการะ ตามโครงการครอบครัวอุปการะ ในนิคมสร้างตนเองของกรมประชาสงเคราะห์. วิทยาลัยศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง. (2542). หลักและทฤษฎีบริหารการศึกษา. เอกสารประกอบการบรรยายในกระบวนการวิชา EA 731. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุธีรา น้อยเจริญ. (2541). การศึกษาบทบาทของครอบครัวในการดูแลครอบครัวผู้สูงอายุศึกษาเฉพาะกรณีครอบครัวผู้ใช้บริการทางสังคมผู้สูงอายุติดเตียงและครอบครัวสมาชิกชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลสงฆ์. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุภาวดี คุ่มแฉ่น. (2544). บทบาทในครอบครัวของผู้หญิงกะเหรี่ยง อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาลัยศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คลองเจริญราษฎร์,โรงเรียน. (2550). รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี 2550. อัดสำเนา.
- โสภภาพรรณ เวียงเพิ่ม. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ เจตคติต่อบทบาททางเพศสัมพันธ์ภาพในครอบครัวกับบทบาททางเพศของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดหนองคาย วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อรุณ พูลทวี. (2540). การศึกษาบทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาเขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัย นีรัญโต. (2540). สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา มานุษยวิทยา. กรุงเทพฯ. โอเดียนสโตร์.
- Cronbach, Lee. (1990). Essentials of Psychological testing. 5 ed. New York: Row.
- Daniel Goleman. (1995). Emotional Intelligence: Why it can matter more than IQ. New York : Bantam book.

- Gardner S. (1983). **Irrationality and the Philosophy of Psychoanalysis**. Cambridge :
England, University Press.
- Maynard S. and Howley A. (1997). **Parent and Community involvement in Rural school**.
ERIC Digest. June (1)
- Townsend, G.M. **AN exploratory study of factors that influence participation in parent
programs and the scholastic success of their children at an elementary school**
(On-line). Abstract from : UMI ProQuest Digital Dissertations : AAT 9924031, 1999.
- Umberson.(1992). **Family status and mental health**. In Carol S. Aneshensel, \$ Jo C. Phelan
Eds., **Handbook of the Sociology of Mental Health**. Pp. 225-253. New York :
Plenum Pub.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ.0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการจำลอง น้อยวานิช

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางเยาวภา ชมดวงจันทร์ เป็นนักศึกษาหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังทำการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ (แผน ข) เรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้อย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมาโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5000

โทรสาร 0-2472-5712

ที่ ศธ.0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสุพร เมฆแดง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางเยาวภา ชมดวงจันทร์ เป็นนักศึกษาลัทธิสุตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังทำการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ (แผน ข) เรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมาโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5000

โทรสาร 0-2472-5712

ที่ ศธ.0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการออคูลย์ รื่นเรือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางเยาวภา ชมดวงจันทร์ เป็นนักศึกษาหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังทำการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ (แผน ข) เรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ไคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมาโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5000

โทรสาร 0-2472-5712

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน
โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 2
2. แบบสอบถามมี 2 ขั้นตอนคือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อตัวท่านแต่ประการใด เพราะผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น
4. ในการตอบแบบสอบถาม โปรดตอบตามความเป็นจริง คำตอบของท่านจะมีประโยชน์ต่อการนำเสนอแนวทางในการกำหนดนโยบาย และวางแผนเพื่อการพัฒนาบุคลากรครูให้ตอบสนองกับสภาพการปฏิบัติงานและการดำเนินงานที่แท้จริง
5. ระดับความต้องการตาม ค่าคะแนนของช่วงน้ำหนัก 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาสละเวลาให้ความร่วมมือในการตอบ

แบบสอบถาม

นางเยาวภา ชมดวงจันทร์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาตอบคำถามให้ตรงกับความเป็นจริง และกรุณาตอบคำถามทุกข้อโดยใช้เครื่องหมาย ✓ ตรงคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

1) หญิง

2) ชาย

2. อายุ

1) ต่ำกว่า 20 ปี

2) 21-30 ปี

3) 31-40 ปี

4) 41-50 ปี

5) 51 ปี ขึ้นไป

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

1) ต่ำกว่า 5 ปี

2) 6-10 ปี

3) 11-20 ปี

4) 20 ปี ขึ้นไป

4. วุฒิการศึกษา

1) ต่ำกว่าปริญญาตรี

2) ปริญญาตรี

3) สูงกว่าปริญญาตรี

ส่วนที่ 2 บทบาทการส่งเสริมการศึกษาของผู้ปกครอง

คำชี้แจง โปรดพิจารณาตอบคำถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับระดับความรู้สึกที่เกิดขึ้นในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

บทบาทของการส่งเสริมการศึกษาของผู้ปกครอง	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านวิชาการ					
1. ผู้ปกครองให้ความสำคัญอิสระแก่นักเรียนในการเลือกเรียนตามความสนใจ					
2. ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนมีการเรียนพิเศษนอกเหนือจากสถานศึกษาจัดให้					
3. ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ไปทัศนศึกษาหรือท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ					
4. ผู้ปกครองสนับสนุนให้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นตามความต้องการของนักเรียน					
5. ผู้ปกครองให้การสนับสนุนในสิ่งที่นักเรียนสนใจ					
6. ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนมีการเรียนรู้ข่าวสารและสิ่งแปลกใหม่ต่าง ๆ					
7. ผู้ปกครองพยายามศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการศึกษาแก่นักเรียนจากสื่อบุคคลและสื่อมวลชนต่าง ๆ					
8. ผู้ปกครองได้สอบถามข้อสงสัยต่างๆจากทางโรงเรียนเสมอ					
9. ผู้ปกครองได้ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือ					
10. ผู้ปกครองส่งเสริมการศึกษาเมื่อนักเรียนสอบถามในหัวข้องานที่ทำแล้วไม่เข้าใจ					

ด้านการช่วยเหลือแนะนำให้ความรู้	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11. ผู้ปกครองหมั่นปลุกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต					
12. ผู้ปกครองคอยชี้แนะในเรื่องของความรับผิดชอบต่อนักเรียนในเรื่องของการเรียน เช่น ทำการบ้าน และงานที่ได้รับมอบหมาย					
13. ผู้ปกครองหมั่นปลุกฝังให้นักเรียนรู้จักมีเหตุผลในเรื่องของการเสียสละ					
14. ผู้ปกครองหมั่นสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนเสมอ					
15. ผู้ปกครองมีเวลาให้กับนักเรียนอย่างน้อยเพียงใด					
16. ผู้ปกครองเอาใจใส่นักเรียนในทุกๆด้าน เช่น การแต่งกาย การพูดจา					
17. ผู้ปกครองหมั่นปลุกฝังให้นักเรียนรู้จักมีความอดออมมัธยัสถ์					
18. ผู้ปกครองรับฟังปัญหาของนักเรียนในเรื่องการเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
19. ผู้ปกครองเมื่ออยู่กับนักเรียนได้พูดคุยเรื่องการเรียนเสมอ					
20. ผู้ปกครองได้ช่วยนักเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเมื่อนักเรียนเจอปัญหา					
ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว					
21. ผู้ปกครองหมั่นอบรมให้นักเรียนตระหนักในเรื่องของการให้ความสำคัญของการเรียน					
22. ผู้ปกครองได้อบรมให้รับเรียนทราบถึงข้อควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ					
23. ผู้ปกครองหมั่นปลุกฝังให้นักเรียนมี					

จริยธรรม และคุณธรรม					
24. ผู้ปกครองหมั่นปลุกฝังให้นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์ รู้จักควบคุมอารมณ์เพื่อแสดงออกอย่างเหมาะสม					
25. นักเรียนให้ความสำคัญต่อกิจกรรมต่าง ๆ ในบ้านและโรงเรียน					
26. นักเรียนและครอบครัวมีการถ่ายทอดและรับรู้ปัญหาาร่วมกันภายในครอบครัวเมื่อเกิดปัญหา					
27. นักเรียนและครอบครัวใช้คำพูดและการกระทำที่แสดงออกว่ารักและห่วงใยกัน					
28. นักเรียนและครอบครัวไปเที่ยวพักผ่อนตามสถานที่ต่าง ๆ ด้วยกันเมื่อมีโอกาส					
29. นักเรียนและครอบครัวมีการทำกิจกรรมร่วมกันในบ้าน และมีการแก้ปัญหาาร่วมกันภายในครอบครัว					
30. นักเรียนกล้าที่จะพูด เล่าถึงเรื่องส่วนตัวกับผู้ปกครอง					
ด้านการเอาใจใส่ ตักเตือน ยกย่อง ชมเชย ใ้รางวัล ให้กำลังใจ					
31. ผู้ปกครองเอาใจใส่ด้านการเรียน กีฬา และกิจกรรมในโรงเรียนของนักเรียนด้วยการสอบถามอย่างสม่ำเสมอ					
32. ผู้ปกครองมีเวลาให้กับนักเรียนเมื่อมีปัญหา และชี้แนวทางในการแก้ปัญหาให้					
33. ผู้ปกครองคอยตอบข้อสงสัยของนักเรียนเมื่อเกิดความสงสัย					
34. ผู้ปกครองแสดงความยินดีเมื่อนักเรียนสอบได้					

ด้านการเอาใจใส่ ตักเตือน ยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล ให้กำลังใจ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
35. ครอบครัวยังมีการว่ากล่าวตักเตือนในการ กระทำที่ไม่ถูกต้อง					
36. ผู้ปกครองมีการลงโทษเมื่อนักเรียนทำ ผิดพลาดหรือล้มเหลว					
37. ผู้ปกครองมีการพูดให้กำลังใจเมื่อ นักเรียนทำผิดพลาดหรือผิดหวัง					
38. ผู้ปกครองมีการเปรียบเทียบตัวอย่างของ เพื่อนนักเรียนที่ทำได้เพื่อชี้ให้เห็นเป็นตัวอย่าง					
39. ผู้ปกครองชื่นชมนักเรียนและครอบครัว สนใจและติดตามความเคลื่อนไหวของ ประเทศ					
40. ผู้ปกครองตั้งเงื่อนไขว่า ถ้าสอบได้คะแนน ดีจะมีรางวัลหรือของขวัญมอบให้					

+1 หมายถึง สอดคล้องกับหัวเรื่อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง

ภาคผนวก ค

หนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้
เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ.0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์

ด้วยนางเยาวภา ชมดวงจันทร์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังศึกษาวิจัยและทำวิทยานิพนธ์ (แผน ข) เรื่อง การศึกษาศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ (แผน ข) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิผลมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัยกับครูโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์จัดทำเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัยให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5000

โทรสาร 0-2472-5712

ภาคผนวก ง
หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ.0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

1 พฤศจิกายน 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์

ด้วยนางเยาวภา ชมดวงจันทร์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ได้
เสนอวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน
โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

จึงใคร่ขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สำนักงานเขต
พื้นที่สมุทรปราการ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม เก็บข้อมูล
ที่โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ โดยแจกแบบสอบถามให้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน ด้วยตนเอง
จำนวน 290 ฉบับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5000

โทรสาร 0-2472-5712

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางเยาวภา ชมดวงจันทร์
วัน เดือน ปีเกิด	26 มีนาคม 2511
สถานที่เกิด	ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีราชินูทิศ จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ. 2532	ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค วิชาเอกการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี
พ.ศ. 2523	การศึกษามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน
พ.ศ. 2551	ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการ โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์